2024-yil 15-aprel sanasidan boshlab pedagogik mahorat va kasb standarti yuzasidan tushgan savollar javobi bilan.

240-DAN ORTIQ ATTESTATSIYADA TUSHGAN SAVOL-JAVOB

DIQQAT: TO'PLAMDAN FOYDALANISH DAVOMIDA MUALLIFLIK HUQUQINI POYMOL QILMAG.

JUMANAZAROV ZAXIRIDDIN
Tel: +99890-521-60-22
@METODIK_TOMCHI
@TARIXDAN_TOMCHI

METODIK TOMCHI

1-SAVOL: Mezonlarga asoslangan baholash tizimi qaysi muammolarni hal qiladi? To'g'ri javoblarni belgilang.

1. ob'yektiv va shaffof baholash tizimi orqali ta'lim sifatini oshirishga hissa qo'shadio
2. xalqaro standartlarga javob beradigan yuqori sifatli baholash mexanizmini shakllantiradiю
3. o'quvchining o'qishdagi yutuqlari haqidagi dalillarni to'plash uchun yordam beradio
4. asosiy natijalarni umumlashtirish va ta'limiy natijalarni tahlil qilishga yordam beradi

A) 1,2,3 B) 2,3, 4
C) 1,2,4 D) 1,3,4

2-SAVOL: Tanaffus vaqtida ikkita o'quvchi tadbirda boshlovchi bo'lish uchun o'zaro tortishib qolishdi. Bu holatning ustiga kelib qolgan o'qituvchi **vaziyatni yumshatish** uchun qanday yo'l tutgani ma'qul?

JAVOB: Har bir o'quvchiga "muhim" rol berish.

3-SAVOL: O'qituvchi o'quvchilarga yangi mavzuni **ma'ruza tarzida tushuntirib** berdi. Dars davomida o'qituvchi faol bo'lib, **o'quvchilarga qaratilgan nuqt** so'zladi. Bunda o'qituvchi faoliyatida kuzatiladigan nutqning qanday shakli namoyon bo'ldi?

A) polilog
B) dialog
C) monolog
D) triolog

4-SAVOL: Yosh mutaxassis hamkasbini tajribasini o'rganish va ta'lim jarayonini tahlil qilish maqsadida darsini kuzatdi.Dars davomida hamkasbi mavzuni **oddiydan murakkabga tomon tushuntirgani**,barcha berilayotgan mavzular ilmiyligi,yangi axborotlarning **hayotiyligini qayd qilib** o'tdi. Yosh mutaxassis qanday dars tahlili usulidan foydalanganligini pastdagi javoblardan belgilang ?

A) psixologik
B) metodologik
C) pedagogik
D) didaktik

5-SAVOL: KREATIVLI VA KAMMUNIKATIVLIK. Moslikni eslab qoling

Moslikni toping

1. kreativlik	a) o'qituvchining o'quvchilar bilan to'g'ri muomala qila olishi va muloqot o'rnatish qobiliyati
2. kommunikativlik	в) kelib tushayotgan axborotni mulohaza qilib, baholab, kuzatuv va tajribalarga asoslanib qabul qilish qobiliyati
	c) yangi g'oyalarni ishlab chiqarishga moyillik, nostandart fikrlash va boy tasavvurga ega bo'lish qobiliyati

A) 1-a, 2-в
B) 1-c, 2-в
C) 1-в, 2-c
D) 1-c. 2-a·

6-SAVOL: SOG'LOM MUHIT

O‘qituvchining pedagogik jarayonda sog‘lom muhitni yarata olishi, o‘quvchilar va ta’lim jarayonining boshqa ishtirokchilari bilan ijobiy muloqotni tashkil etishi, turli ziddiyatlarni o‘z vaqtida anglay olishi va bartaraf etishi qaysi kasbiy kompetensiyada namoyon bo‘ladi?

A)ijtimoiy B)maxsus
C)metodik **D)psixologik**

7-SAVOL: Pedagogning o‘z ustida ishlash bosqichlarining to‘g‘ri ketma-ketligini aniqlang:
1. Ushbu qaror bo‘yicha amaliy harakatlarni samarali tashkil etish yo‘llarini izlash
2. Yutuqlarini boyitish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq qarorga kelish
3. O‘z faoliyatini tahlil qilish asosida yutuq va kamchiliklarni aniqlash

A)1,3,2 B)3,2,1
C)2,1,3 D)1,2,3

8-SAVOL: PEDAGOGIK HAMDARDLIK

Bir o‘quvchining onasi o‘g‘lining hatti-harakatlarida o‘zgarish sezganligini, u qo‘pol muomalada bo‘lishini, onaga nisbatan hurmatsizlik qila boshlaganini aytib, sinf rahbaridan maslahat so‘radi. O‘qituvchi oiladagi muhit bilan tanishib, bu **ota-ona orasidagi munosabatlarning oqibati** ekanligini aniqladi va onaga o‘z maslahatlarini berdi. Shu bilan birga **o‘quvchining fikrlari,** xohish-istaklari, qiziqishlari, **intilishlarini o‘rganish hamda unga yordam berish maqsadida u bilan suhbatlar olib bordi.**

Bunda o‘qituvchining ta’lim jarayoni ishtirokchilariga qanday munosabati aks etgan?

- **A)** pedagogik tasavvur
- **B)** pedagogik texnika
- **C)** pedagogik antipatiya
- **D)** pedagogik hamdardlik

9-SAVOL: ISH REJAGA O’ZGARTIRISH KIRITISH

Qaysi holatlarda namunaviy o‘quv rejalariga o‘zgartirish kiritish mumkin?

- **A)** Yuqori tashkilot va maktab ma’muriyati buyrug‘iga asosan
- **B)** O‘quvchilarning ehtiyojlari va qiziqishlaridan kelib chiqqan holda
- **C)** Ota-onalar va o‘quvchilarning ehtiyoji va talablariga binoan
- **D)** Maktab ma’muriyati va metodik birlashma takliflariga ko‘ra

10-SAVOL: REPRODUKTIV TA’LIM

42.O’qituvchi **muayyan mavzu bo’yicha** o’quvchilarga **tayyor bilimlarni taqdim etib,** so’ng mustahkamlash umumlashtirish,tizimlashtirish va nazorat qilish jarayonini tashkil etdi. Bu jarayon qanday ta’lim turiga taalluqli?

A)shaxsga yo’naltirilgan ta’lim
B)reproduktiv ta’lim
C)muammoli ta’lim
D)tabaqalshtirilgan ta’lim

11-SAVOL: DARSNING SHAKL VA USULLARI

38.Rejalashtirilayotgan darsning shakl va usullari nimalarga mos kelishi lozim.
A)Darsning maqsadlari,o'quvchilarning yosh xususiyatlari va o'zlashtirishiga mos kelishi lozim.
B)Turli xil ta'limiy ehtiyojlar,shuningdek iqtidorli o'quvchilar bilan ishlash tamoyillariga mos kelishi lozim.
C)Bolalar bilan muloqat qilish,ularning qadr-qimmatini tan olish tamoyillariga mos kelishi lozim.
D)O'quvchilarning jamoaviy va loyiha ishlarini tashkil etish va nazorat qilishga mos kelishi lozim.

12-SAVOL: O'QITUVCHINING INNAVATSION FAOLIYATI

48. O'qituvchi mualliflik dasturi va maktabni rivojlantirish konsepsiyasi ustida ish olib bordi.Bunday jarayon o'qituvchining qaysi faoliyat turiga kiradi?
A) O'qituvchining qo'shimcha faoliyati
B) O'qituvchining ishdan tashqari faoliyati
C) O'qituvchining ijtimoiy faoliyati
D) O'qituvchining innavatsion faoliyati

13. Ta'lim-bu….
A) Ta'lim maqsadi va vazifalariga erishish yo'lidagi faoliyat turlari.
B) Belgilangan maqsadga erishish yo'lida o'qituvchi va oquvchining hamkorligi
C) Ta'lim jarayonining yakuniy natijalariga erishish yo'llari
D) Ta'lim jarayonida o'zlashtirilgan bilim,ko'nikma,malaka va fikrlash usullari tizimi.

14. O'quvchi bir loyiha ustida ishladi.O'qituvchi tomonidan loyiha taqdimotiga to'g'ri bildirilgan fikr variantlarini toping.
1) Vazifani belgilangan muddatdan oldin bajarganligini ta'kidlamoqchiman,ammo taqdimotdagi 1-muammo uchun keltirilgan ma'lumotlarni joriy yil bo'yicha yangilash lozim.
2)Umuman olganda yomon emas.Ba'zi joylarida xatoliklar bor,ularni birga tahlil qilishimiz lozim bo'lgani uchun keyinroq ko'rishsak,yaxshiroq tushuntirib beraman.
3)Loyiha ishi talab darajasida bajarilgan. Taqdimotga ba'zi o'zgarishlar kiritish lozim.Darsdan so'ng ular haqida batafsil gaplashib olish uchun ko'rishsak ma'qul bo'lardi.
4)Barakalla.Taqdimot ustida zo'r ishlabsan. Menga juda yoqdi.
A)2,3 B)1,3
C)2,4 D)1,4

15. Maktabda ta'lim sifatini aniqlash uchun monitoring o'tkazish rejalashtirildi.Uning vazifalari to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang.
1) Talim sifati,uni tahlil qilish va baholash haqida kerakli va yetarli ma'lumotlarni to'plash.
2) Sifatli ta'lim uchun ijtimoiy buyurtmaning bajarilishini nazorat qilish.
3) Ta'lim jarayoni ishtirokchilariga rag'batlantiruvchi va motivatsion ta'sirini tashkil etish.
4) Ta'lim jarayoni ishtirokchilarining ijtimoiy hotirjamligi to'g'risidagi ma'lumotlarni yig'ish.
5) Ta'limni yanada rivojlantirish prognozi va zarur tuzatishlar kiritish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.
A) 1,2,5 B) 2,4,5
C) 1,2,3,5 D) 2,3,4,5

16. O'qituvchi o'quvchiga mustaqil bajarish uchun vazifa berdi.Vazifani bajarishga faqatgina berilgan adabiyotlar ro'yhatidan foydalanmasdan,**o'z shaxsiy fikr va mulohazalari bilan boyitishni so'radi**.Shunda o'qituvchi o'quvchining ijodkorligini rivojlantirish uchun qanday ta'lim turidan foydalandi?
A)Shaxshga yo'naltirilgan ta'lim
B)Darsdan tashqari ta'lim turi
C)Muammoli ta'lim turi
D)Ijtimoiy ta'lim turi

METODIK TOMCHI TOMCHI

17. O'quvchiga amaliy topshiriqni bajarish uchun muayyan vazifa va uni amalga oshirish shartlari belgilab berildi.O'quvchi o'z faoliyatini shunga muvofiq **rejalashtirdi**.Bu qobiliyat qaysi faoliyat turiga kiradi?
A)Kommunikativ (shaxslararo ko'nikmalar…boshqalar bilan ishlash va o'zaro hamkorlikda ishlash)
B)Regulyativ (maqsadni belgilash,**rejalashtirish**…o'z-o'zini tartibga solish …to'siqlarni yengish)
C)Kognitiv(yangi ma'lumotlarni o'rganish,atrofimizdagi dunyoni tushunish va muloqot qilish)
D)Konstruktiv(modellarni yaratish,grafik ma'lumotlarni sharhlash va ishlatish)

18. O'qituvchi o'quvchilarni guruhlarga ajratib,bir necha yo'nalishlarda loyiha ishlari mavzularini taqdim etdi.Quyida berilganlardan ekologik loyiha turiga kiradigan variantlarni belgilang:
1.Maktabda chiqindilarni saralab yig'ish ishlarini tashkil etish
2.Maktab hududidagi sport maydochasini yoritish uchun shamol generatorini yaratish
3.Tog' chang'i dam olish zonasiga dam olish harajatlarini hisoblash
4.Maktabda "ekologik muammolar" mavzusidagi tadbirni tashkillashtirish
A)1,4 B)2,4 C)1,2 D)2,3

19.Yosh mutaxasis yangi mavzuni tushintirib bo'lgach,o'quvchilarning quyidagi savoliga duch keldi: "Bularning bizga nima keragi bor? Biz bularni o'rganishni xohlamaymiz".Bu holatda o'qituvchi o'quv jarayonining qaysi tarkibiy qismlarni to'liq amalga oshirmagan?
1)Maqsad 2)Mazmun 3)Nazorat qilish 4)Baholash
A)1,4 B)2,3 C)1,2 D)2,4

20.O'qituvchi yangi mavzuga oid faktlar va mulohazalarni keltirdi hamda ularga doir savollar bilan murojaat qildi.Bunda o'quvchida qanday ko'nikma turi shakllantiriladi?
A) qo'llash B) mulohaza
C) bilish D) tahlil

21.Faoliyat doirasida o'qituvchi o'quvchilarning kognitiv va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirish uchun turli usullardan foydalanadi.O'qitish usullari va ularni amalga oshirishning o'ziga xos xususiyatlarini moslashtiring.

1. Izohli ko'rgazmali	A. O'quvchi belgilangan model bo'yicha harakatlarni amalga oshiradi-o'qituvchi ma'lumot beradi, o'quvchilar uni idrok etadi.
2. Reproduktiv	B. O'qituvchi ma'lumot beradi-o'quvchi berilgan ma'lumotlarni qabul qiladi.
3. Muammoli	V. O'quvchilarning mustaqil **izlanuvchanlik** faoliyatini amalga oshiradilar(nazariy yoki amaliy)
4. **Tadqiqot**	G. O'quvchilar oldilariga qo'yilgan masalani hal qilish ketma-ketligiga rioya qilgan holda vazifani bajaradilar va shu orqali bilimlarini rivojlantiradilar.
	D. O'quvchilar oldiga qo'yilgan muammoni hal qilishda o'qituvchining ko'rsatmalaridan bosqichma-bosqich foydalanadilar.

A) 1-V,2-B,3-D,4-G B) 1-B,2-A,3-G,4-V
C) 1-D,2-G,3-A,4-B D) 1-G,2-A,3-G,4-V

22. O'qituvchi o'quvchining mustaqil faoliyatlari darajasini oshirmoqchi. Buning uchun u o'qitish usullari ketma-ketligini qanday tanlashi lozim?
1.Reproduktiv usul
2.Axborot to'plash reseptiv usul
3.Muammoli ta'lim usuli
4.Tadqiqot usuli
A)3,1,2,4 B)1,4,2,3
C)2,1,3,4 D)2,1,4,3

METODIK TOMCHI

23. O‘quvchilar Konstitutsiya kuniga bag`ishlangan tadbir uyushtirmoqchi bo’ldilar. Bunga boshqa sinf o’quvchilarini ham jalb etmoqchi ekanliklari haqida o’qituvchiga ma’lum qildilar. O’qituvchi bu vazifani ular mustaqil bajarishlari uchun barcha shart sharoitlarni yaratib berdi. Shunda o‘qituvchi tarbiyaviy faoliyat turning qaysi yo‘nalishini amalga oshirgan hisoblanadi

1.O`quvchilarning o’zini o’zi boshqarish organlari faoliyatini tashkil qilishda yordam berish va qo’llab quvvatlash
2.O’quvchilarga zamonaviy ommaviy axborot vositalari dunyosida havfsiz ishlashga yordam berish
3.O’quvchilarda kognitiv faollik, mustaqilllik, tashabbuskorlik, fuqarolik pozitiyasi madaniyatini rivojlantirish
4.O’quvchilarda fuqarolik kompetensiyalari va media savodxonligini shakllantirish
A)1,3 B)2,4 C)1,2 D)

24. Bir guruh o‘quvchilar loyiha ishi ustida juda ko‘p mehnat qildilar. Uni bajarib bo‘lgach darsda sinfdoshlari oldida taqdimot o‘tkazdilar. O’qituvchi loyiha ishida ba’zi kamchiliklar bo’lsa-da, vazifa yaxshi bajarilganligi va dolzarbligi haqida gapirib, guruh a’zolarini maqtab qo’ydi. U nima uchun bunday qildi?
A)o’quvchilarning yutuqlarini baholash orqali, ularni o’qishni davom ettirishga qiziqtirish uchun
B)o’quvchilarning erishgan yutuqlari natijalarini tahlil qilish uchun
C)o`quvchilar ta’lim jarayonida to’qnashgan qiyinchiliklarini qayd etish uchun
D)o’quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish uchun

25. Berilganlardan qaysi biri o`quvchilarning ta’limiy yutuqlarini baholashning mezonlarga asoslangan tizimiga bog‘liq emas? *Ya’ni baholashning mezonlarga asoslanmagan javob.*
A)o‘quvchining o’zlashtirishini ta’minlovchi yaxlit yondashuvni shakllantirishga yo’naltiriladi
B)har bir sinf va fan bo’yicha o’quv mazmuni dasturidan kelib chiqqan holda baholashning turli usullari va
C)ta’lim berish, o’rganish va baholash orasidagi o’zaro bog’liqlikka asoslanadi
D)tarbiya berish tamoyillariga, nisbiy baholash mezonlariga, har bir sinfning o’zlashtirish darajasiga asoslanadi

26. Ta’lim samaradorligini oshirish uchun o‘qituvchi darsda ko‘rgazmali qurollardan foydalanishni rejalashtirdi. Qo‘l ostida ko’rgazmali va tarqatma materiallar juda ko‘p edi. O‘qituvchi tomonidan to’g’ri tanlangan tarqatma materiallar qatorini belgilang.
A)Turli yo’nalishlardagi grafik va animatsion taqdimotlar
B)o‘quvchilarning faqat qiziqishlariga mos keladigan tarqatma materiallar
C)Turli mavzularni qamrab oluvchi tarqatma materiallar
D)Dars mavzusiga mos keladigan namoyish va tarqatma materiallar

27. Kasbiy faoliyat turalari va mehnat vazifalarini moslashtiring

1.o‘z o‘zini rivojlantirish va kasbiy o‘sich	A)O‘zaro darslarda qatnashish, ularni tahlil ilish, undan o‘zining kasbiy faoliyatida foydalanish
2.Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish	B)Ziddiyatlarni hal qilish, sinfda va undan tashqarida muloqot qilishi uchun ijobiy muhit yaratishda muloqot o‘tkazish
3.Hamkasblar va ta’lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik	C)Tarbiyaviy muammolarni hal qilishda va o‘quvchilarni hayotga tayyorlashda boshqa pedagogic xodimlar va mutahassislarni maktab hayotiga jalb qilish
4.Ta’lim samaradorligini ta’minlash	D)O’quvchilarning jamoaviy va hamkorlikdagi loyihaviy ishlarini tashkil etish
	E)Darsdan tashqari turli madaniy tadbirlarda ishtirok etish

A)1-E 2-D 3-A 4-B
B)1-C 2-B 3-E 4-A
C)1-D 2-A 3-E 4-C
D)1-A 2-B 3-C 4-D

METODIKTOMCHI

28.Siz darsni o`ta boshladingiz, barcha o'quvchilar tinchlanishdi, jimlik cho'kdi va birdan sinfda kimdir baland ovozda kulib yubordi. Siz hech narsa deyishga ulgurmay, kulayotgan o'quvchiga savol va hayrat bilan qaraganingizda , u ko'zingizga tik qarab: Menga har doim sizga qarash kulguli tuyuladi va siz dars boshlaganingizda kulgim keladi-dedi. Bunga nisbatan o'qituvchi "Kayfiiyating yaxshi ekanligidan xursandman" deb javob berdi va darsni davom ettirdi. Bunda **o'qituvchi o'quvchi bilan muloqotning** modellashtirish bosqichida nimalarga e'tibor berdi.

A)Ta'lim tarbiya jarayonida uchrashi mumkin bo'lgan qiyinchiliklar dinamikasini oldindan ko'ra olish va bartaraf

B)o'quvchilar tashabbusini qollab quvvatlash, sinf jamoasining rasmiy va norasmiy liderlari bilan adolatli mulo

C)O'qituvchining o`z faoliyatiga xolisona baho berish va kamchiliklarni inobatga olish

D)o'quvchilarga tashkilotchi va ijrochi rollarida bo'lishga imkoniyat yaratish

29. … o'quvchilar o'zlarini **juda yomon tutmoqdalar:** baland ovozda gaplashmoqdalar, urishmoqdalar, bir birlariga turli qog`oz qushchalarni otmoqdalar va hkazo. O'qituvchiga nisbatan beodoblik(ehtiyotkorona, to'g'ridan to'g'ri emas) qilmoqdalar.

Bunday vaziyatda o'qituvchi nima qilishi kerak?

1.O'quvchilar diqqatini qiziqarli ma'lumotlar bilan jalb etish kerak

2.Darsni shu holatda davom ettirish kerak

3.Ko'proq qiziqarli o'yinlar o'tkazish orqali o'quvchilarning diqqatini darsga qaratish zarur

4.O'quvchilarga tartib intizom va o'quvchining majburiyatlari haqida talab qo'yishi mumkin

A)3,4 B)1,2,3 C)1,3 **D)1,3,4**

30. … bilan uyga qaytishi, sinfdoshlari uning ustidan kulishlarini aytib, o'qituvchilar xonasida janjal ko'tardi. O'quvchining sinf rahbari yosh bo'lisnhiga qaramay, bu ona bilan xushmuomala bo'ldi va uni tinchlantira oldi. Bu o'qituvchi ayni vaziyatda qo'llagan og'zaki ta'sir qilishning **XUSHMUOMALALIK MEZONLARI** to'gri ko'rsatilgan qatorlarni aniqlang:

1.Shirinsuxanlik va insoniylik tuyg'ularini namoyish etish

2.Suhbatning barcha bosqichlarida hissiy osoyishtalikning namoyon bo'lishi

3.O'zaro fikr almashishga doir sifatlar, ko'nikmalar va malakalarning mavjudligi

4.Ta'lim va bilim olishga bo'lgan ishtiyoqini kuchaytirish

5.Mustaqil fikr yuritish, o'z fikrini erkin bayon eta olish, insoniy qadr-qimmat tuyg'usini shakllantirish

A)1,2,3,4 **B)1,2,3,5** C)1,2,4,5 D)1,3,4,5

31. YOSH MUTAXASSIS USTOZINI DARSIDA TO'G'RI JAVOB A

METODIKTOMCHI

Yosh mutaxassis ko'p yillardan beri faoliyat yuritayotgan ustozning darsiga kirib, undan dars berish mahoratini o'rganmoqchi bo'ldi. Dars davomida o'quvchilar guhlarda erkin fikr bildirdilar, o'z g'oyalari bilan almashdilar, bajarilgan ishlardan to'g'ri xulosalar chiqardilar, o'qituvchi esa fasilitatorlik vazifani bajarib, o'quvchilarning faol bo'lishiga imkoniyat yaratdi. Darsdan mamnun bo'lgan yosh mutaxassis ustozidan bu tajribaga qanday yo'llar bilan erishganini so'radi.
O'qituvchilar faoliyatida pedagogik tajribani hosil qilishdagi to'g'ri yo'llarni tanlang:
1) mustaqil o'qib-o'rganish
2) ilg'or ish tajribalari bilan tanishish
3) ilmiy anjumanlarda ishtirok etish
4) o'zaro tajriba almashish
5) hamkorlikda pedagogik izlanishlarni olib borish
6) tajribali ustozlardan maslahat olish
7) faqat talabalik davrida olingan nazariy bilimlarga tayanish

A) 1,2,3,4,5,6
B) 2,3,4,5,6,7
C) 1,2,3,4,5,7
D) 1,2,4,5,6,7

32. 4K modelini nimalar tashkil qiladi? ketma-ketlikda berilgan javobni belgilang.

1. Kreativ
2. Kritik
3. Kombinatorika
4. Kommunikatsiya
5. Kollaboratsiya
6. Kooperatsiya
JAVOB: 5,4,1,2

33. Berilganlardan qaysi biri o`quvchilarning ta'limiy yutuqlarini baholashning mezonlarga asoslangan tizimiga bog'liq emas?
JAVOB 4K

34. Bir o'quvchi o'zlashtirishdan orqada qolayotgan edi. Yaxshi o'zlashtirishi uchun o'qituvchi uni darsdan tashqari qanday jarayonlarga jalb qilishi mumkin?
1. To'garak mashg'uloti
2. Fakultativ darslar
3. O'qituvchi maslahati
4. Ekskursiya
5. O'quv konferensiya
JAVOB: 1,2,3,4,5

METODIK

35. SAVOL baholash va uni asoslab berish haqida

Nima uchun o'quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish juda muhim?

A) sinf kesimida nisbiy baholash va o'quvchilarga individual ta'lim ehtiyojlaridan kelib chiqib, o'z vaqtida yordam berish

B) maqsadga qay darajada erishganligini ko'rsatish, o'qishni davom ettirishga qiziqtirish, motivatsiya berish

C) o'quvchilarga o'zlarining asoslangan va mas'uliyatli qarorlarini qabul qilishga yordam berish

D) o'quvchilar erkin rivojlanishlari va o'zlarini namoyon eta olishlari uchun o'zaro hurmat muhitini yaratish

36. SAVOL

Darsni boshlashdan avval o'qituvchi har bir o'quvchining darsdan tashqari vaqtda nima bilan shug'ullanishi haqida so'radi. Dars davomida barcha o'quvchi faol ishtirok etdi. O'qituvchi ta'lim samaradorligini ta'minlash maqsadida qanday usuldan foydalandi?

A) O'quvchilarni darsga qiziqtirish va ularni faollashtirishda turli usul va texnologiyalardan foydalandi

B) O'quvchilar darsda faol qatnashishlarini motivatsiyalashda ularning shaxsiy qiziqishlaridan foydalandi

C) Motivatsion vaziyatlarni yaratish, ularning samaradorligini tahlil qilish texnologiyasidan foydalandi

D) Dars vaqtini oqilona boshqarish va o'quvchilar ishini ongli ravishda tashkil etish texnologiyasidan foydalandi

37. Dars vaqti

"Dars vaqtini oqilona tashkillashtirish, darsning maqsad, shakl va usullarini aniqlash" o'qituvchilar kasbiy kompetensiyasining qaysi mehnat vazifasidagi ko'nikmalariga kiradi?

- A) Ta'lim samaradorligini ta'minlash
- B) O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish
- C) O'quv va tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish
- D) O'quv jarayonini rejalashtirish

38. Darslarda mavzuga mos keladigan ko'rgazmali va tarqatma materiallardan qanday maqsadda foydalaniladi?

Darslarda mavzuga mos keladigan ko'rgazmali va tarqatma materiallardan qanday maqsadda foydalaniladi?

- A) Ta'lim samaradorligini ta'minlash uchun
- B) O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish uchun
- C) To'g'ri baholash va qayta aloqani o'rnatish uchun
- D) Differensial yondashuvni ta'minlash uchun

39. Oliy toifali o'qtuvchi

Oliy toifali o'qituvchi - kamida 8 yillik ish tajribasi talab qilishi qanday talab hisoblanadi?

Викторина

- Ta'lim va o'qitishga qo'yiladigan talab
- Faoliyatni amalga oshirishga ruxsat berish uchun maxsus talab
- Pedagogik faoliyatga qo'yiladigan talab
- Amaliy ish tajribasiga qo'yiladigan talab

40. Inson kapitalini rivojlantirish

"Inson kapitalini rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalashning klassik va zamonaviy nazariyalari hamda shaxslar-aro va ijtimoiy aloqa jarayonlarini" quyidagilarning qay biriga mansub?

Викторина

- ( ) O'zlashtirishni baholash va qayta aloqani taqdim etish
- (•) Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish
- ( ) Xavfsiz rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish va ta'minlash
- ( ) O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish

41. Quyidagilardan

Quyidagilarning qaysi biri "O'quv jarayonini rejalashtirish"dagi zaruriy bilim?

Викторина

- ( ) Zamonaviy axborot texnologiyalarini fanga singdirish
- (•) Fanni o'qitishning turli usullari
- ( ) DTS va o'quv dasturlarining maqsadlariga muvofiq o'quv rejalarini ishlab chiqish
- ( ) Dars vaqtini oqilona rejalashtirish, darsning maqsad, shakl va usullarni aniqlash

42. Quyidagilardan qaysi biri qaysi biri o'quv jarayonini rejalashtirishdagi mehnat harakati?
JAVOB: tegishli o'quv, namoyish va tarqatma materiallardan foydalanishni rejalashtirish.

43. Pedagogik mahoratga to'g'ri tavsif berilgan javobni belgilang ?
JAVOB: O'z kasbiy bilimlarini, ko'nikma va malakalarni doimiy o'zlashtirib borish xususiyatlari, o'qituvchilarning ta'lim-tarbiyaviy faoliyatda yuqori darajaga erishishni, kasbiy mahoratini doimiy takomillashtirib borish imkoniyatini ta'minlovchi faoliyatdir.

Qo'shimcha savol: Pedagogik mahorat bu-
A)Pedagogik jarayonning barcha shakllarini eng qulay va samarali holatda tashkil etish, ularni shaxs kamolati maqsadlari tomon yo`naltirish.
B)Tarbiyalanuvchilarda dunyoqarash, qobilyatni shakllantirish.
C)Tarbiyalanuvchilarda jamiyat uchun zarur bo`lgan faoliyatga moyillik uyg`otish
D)Barcha javoblar to`g`ri

44. Pedagogik mahoratning asosini tashkil etuvchi komponentlarni aniqlang.
Quyidagilar javob:
1. O'qituvchilik kasbiga sadoqat;
2. o'z fanining o'qitish metodikasini mukammal bilishi;
3. pedagogik qobiliyatlarini namoyish eta olishi;
4. pedagogik texnikani o'z o'rnida qo'llay bilishi.

45. O'qituvchilarning kasbiy pedagogik tayyorgarligi shartli ravishda qanday yo'nalishlarda olib boriladi?
JAVOB: Shaxsiy fazilatlar bo'yicha tayyorligi
Ruhiy psixologik tayyorligi
Ilmiy-pedagogik, ilmiy nazariy tayyorligi
Maxsus va ixtisoslikka oid uslubiy bilimlarni egallab borishi

46. Umumiy òrta ta'lim sifatini nazorat qilishning necha turi mavjud.
JAVOB: 4
4K yondashuvi o'z nomi bilan 4 ta tamoyilni o'z ichiga oladi:

47. Kollaboratsiya nima? Darsliklar o'quvchilarning jamoada ishlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradigan tarzda tuzilgan. Bu o'quvchilarga hamkorlik qilish, samarali fikr almashish va o'zaro qo'llab-quvvatlash ko'nikmalarini o'rganishga ko'maklashadi.

48. Kommunikativlik nima? O'quvchilar o'z fikrlarini aniq, ravshan ifodalashga, suhbatdoshni tinglashga va tushunishga, ma'lumotni yetkazishda til vositalaridan unumli foydalanishga o'rganadi.

49. Kreativ fikrlash nima? O'quvchilar o'z maqsadlariga erishish uchun yangi yondashuvlarni qo'llashni o'rganadi, innovatsion yechimlarni ishlab chiqadilar va ijodiy muammolarni hal qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi.

50. Kritik (tanqidiy) fikrlash nima? Ushbu metodologiya o'quvchilarning axborotni tanqidiy baholash, o'z fikri va mulohazalarini shakllantirish ko'nikmalarini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. O'quvchilar muammolarga tahliliy nuqtayi nazardan yondashishni o'rganadi va mantiqiy fikrlash asosida o'z nuqtayi nazarini shakllantiradi.

51. dars turi

- O'qituvchi dars davomida o'quvchilarga o'tilgan mavzular yuzasidan savollar berdi. So'ng o'quvchilar olgan bilimlarini qo'llash maqsadida **kichik guruhlarda amaliy topshiriq bajardilar.** Dars yakunida **o'rganilgan mavzu yuzasidan o'z xulosalarini taqdimot qildilar.** Shunda o'qituvchi qaysi dars turidan foydalandi?

JAVOB: O'rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash

52. Ta'limning yordamchi shakllarini belgilang

1. to'garak
2. konferensiya
3. maslahat (konsultatsiya)

METODIK TOMCHI

4.fakultativ mashg'ulot
5. o'quv ekskursiyalari
6.o'quvchilarning mustaqil uy ishlari

53. O'qituvchi bolalarga 2 ta tarif aytdi va ulardan umumiy xulosalar chiqarishni aytdi bu qanday xulosa?
JAVOB: Induksiya

54. O'qituvchi bir qoida aytdi va ularga mos misollar keltirishni so'radi bunda qaysi metod?
JAVOB: Deduksiya

55. Darsning quyidagi turlarini belgilang
1. Aralash (kombinatsion dars).
2. Yangi bilimlarni bayon qilish darsi.
3. O'rganilganlarini takrorlash va mustahkamlash darsi.
4. O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.
5. Laboratoriya darslari.
6. Amaliy darslar.

56. Ta'limning texnik vositalarini belgilang
1. kinofilmlari 2.diafilmlar 3. kompyuterlar; 4. ish reja 5. Darslik
1,2,3 (shuningdek magnitafon tasmalari, radioeshittirishlar, teleko'rsatuvlar)

57. Mahorat nima?
Biror ish, kasb uchun zarur yoki shu sohada orttirilgan ustalik
Маҳорат (а. "маҳорат" – моҳирлик, усталик, эпчиллик) – бир иш ѐки фаолиятни юксак даражада, ҳеч бир қийинчиликсиз, ўта моҳирлик билан бажариш.

58. O'qituvchi darsda bir o'quvchining topshiriqni tezda bajarib unga sezdirmasdan **rasm chizib o'tirganini ko'rdi.** Fan o'qituvchisi darsdan so'ng uni tasviriy san'at o'qituvchisining oldiga olib borib shu o'quvchining qiziqishlari haqida gaplashdi. Yakunda o'quvchi **tasviriy san'at to'garagiga yozildi. Mazkur holatda O'qituvchining qanday qobiliyati namoyon bo'lgan**?
A) Kommunikativ muloqot
B) Shaxsiy ichki qobilyat
C) Voqealami oldindan ko'ra olish qobiliyati
D) Mantiqiy qobilyat

59. Ta'lim vositalari bu – ....
Таълим воситалари ўқитиш самарадорлигини таъминловчи объектив (дарслик, ўқув қўлланмалари ва қуроллари, харита, диаграмма, плакат, расм, чизма, проектор, магнитафон, видео магнитафон, ускуна, телевизор, радио, компьютер, б.) ва субъектив (ўқитувчи нутқи, намунаси, муайян шахс ҳаёти, фаолиятига оид мисоллар ва ҳ.к.) омиллар

60. Individuallik nima?
Alohida olingan shaxsga xos bo'lib, uni boshqalardan ajratib turadigan xususiyatlarning namoyon bo'lishi.

61. Pedagogik refleksiya nima?
Педагогик рефлексия – педагогнинг шахс онги (унинг функциялари), қадриятлари, қизиқишлари, рағбатлантирувчи омиллари, фикрлаш, идрок, қарорлар қабул қилиш, ҳиссий таъсирланиш, хатти-ҳаракатлари ва б.нинг моҳиятини англаб етиши

METODIK TOMCHI

62. Seminar va treninglarda, shuningdek kasbiy rivojlanishni ta'minlashga karatilgan boshka tadbirlarda katnashish Uzaro darslarda katnashish, ularni taxlil kilish, undan uzining kasbiy faoliyatida foydalanish quyidagi qaysi mehnat vazifasiga kiradi?
JAVOB: O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish.

63. **Ota-onalar yig'ilishida** o'qituvchi bir onaga bolasi ustidan shikoyat qildi, natijada ota-ona va o'qituvchi o'rtasida janjal kelib chiqdi. Jahli chiqqan **ota-ona farzandini boshqa maktabga olib ketdi.** O'qituvchi xato qilgan tushundi.
Mazkur holatda o'qituvchida qanday *refleksiya turi shakllanmagan?*
A. Intellektual refleksiya B. Kommunikativ refleksiya
C. Kooperativ refleksiya D. Shaxsiy refleksiya

64. **Bo'lajak o'qituvchi o'z pedagogik faoliyati** jarayonida faoliyatning quyidagi tarkibiy qismlarini **bilishi lozim?**
1)pedagogik mahoratning maqsadi
2)pedagogik layoqatni
3)pedagogik faoliyatning obyekti va subyekti
4)pedagogik tajriba
5)pedagogik faoliyatning vositasi
JAVOB: 1,3,5

65. O'qituvchi dars davomida

O'qituvchi dars davomida aksariyat o'quvchilarni tingladi. Noto'g'ri fikrlarni rad etmasdan, yo'naltiruvchi savollar bilan yangi mavzuni tushuntirishga harakat qildi. O'qituvchi tomonidan bunday usul nima maqsadda qo'llangan edi?

A) O'quvchilarning jamoaviy va loyihaviy ishlarini to'g'ri va samarali tashkil etish maqsadida
B) Yoshga doir pedagogika va psixologiya, bolalar bilan ishlash usul va metodlarini to'g'ri qo'llash maqsadida
C) Dars davomida har bir o'quvchiga o'z g'oyalari va qarashlarini ifoda etish imkoniyatini berish maqsadida
D) O'quvchilar bilimini baholashning differensial yondashuvini hamda odilona baholash maqsadida

66. Pedagogik muloqot bu …
JAVOB: O'qtuvchining o'quvchilar bilan darsda va darsdan tashqari faoliyatida eng qulay psixologik muhitni vujudga keltirib, ijobiy ruhiy iqlimni yaratish uchun imkoniyat beruvchi kasbiy munosabat.

67. Refleksiya so'zi qanday ma'noni anglatadi?
JAVOB: lotincha "reflexsio" – orqaga qaytish ma'nosini anglatadi

68. So'z bilan og'zaki ta'sir qilishda o'qituvchi nutqiga qanday bo'lishi maqsadga muvofiq?
JAVOB: O'qituvchi nutqida nihoyatda muxtasar, ravon, va muloyim bo'lishi, intonatsiyalar o'z o'rnida ishlatilishi kerak

METODIK TOMCHI

69. Pedagogik tasir ko'rsatishning asosiy usullari.
A) rag'batlantirish, jazolash
B) talab istiqbol rag'batlantirish va jazolash, jamoatchilik fikri.
C) Pedagogik tajriba
D) Ishontirish va ma'qulash

70. O'zaro fikr almashish omillari bilan bevosita bog'liq bo'lgan kommunikativ qobilyatning qanday yo'nalishlari mavjud?
JAVOB: O'quvchilarni ishontirish, o'quvchilar ongiga ta'sir etish, o'zgalarga taqlid qilish.

71. VAZIYAT: o'qituvchi o'quvchiga **tanbeh berdi o'quvchi ustozga e'tiroz** bildirib gap qaytardi, ota-onasini chaqirtirib **ota-onasini oldida o'quvchi bilan gaplashdi.** O'qituvchi qanday yo'l tutadi savol shu mazmunda.
JAVOB: Uyaltirish

72. VAZIYAT: o'quvchi yaxshi o'qiydi lekin yozuv malakasi yaxshi emas qanday usullardan foydalanishi kerak?
JAVOB: motorika mashqlari

73. shaxs yoki mutaxassis tomonidan o'zini ijtimoiy hamda kasbiy jihatdan rivojlantirish, kamolotga erishish yo'lida maqsadli, izchil, tizimli harakatlarning tashkil etishi nima deb ataladi?
JAVOB: o'z ustida ishlash

74. O'qituvchining o'ziga yoki o'quvchilariga qaratilgan nutq shakli
JAVOB: Monolog

75. O'qituvchi va o'quvchi o'rtasida tashkil etilgan suhbatni ifodalovchi nutq shakli?
JAVOB: Dialog

76. O'qituvchi va bir nechta o'quvchi yoki o'quvchilar jamoasi o'rtasidagi suhbatni ifodalovchi nutq nima deyiladi?
JAVOB: polilog

77. PEDAGOGIK TEXNOLOGIYADAN: olingan bilim, ko'nikma, malakalarni mustahkamlash, qo'shimcha ma'lumot yoki materialni mustaqil o'rganishga imkoniyat yaratuvchi ta'lim shakli qaysi?
JAVOB: mustaqil ta'lim

78. zamonaviy ta'lim mohiyatini aks ettiruvchi ilg'or pedagogik texnologiyalardan biri bo'lib, unga ko'ra o'quvchi (talaba)larga beriladigan yaxlit o'quv materiali blok (alohida ajratilgan qism)larda 1-blok, 2-blok va h.k. tarzida taqdim etiladi. Ushbu ma'lumotlar mos ta'lim shaklini tanlang?
JAVOB: modul ta'limi

79. Zamonaviy ta'lim mohiyatini aks ettiruvchi ilg'or pedagogik texnologiyaning biri bo'lib, ta'lim oluvchilarda ijodiy izlanish, kichik tadqiqotlarni amalga oshirish, muayyan farazlarni ilgari surish, natijalarni asoslash, ma'lum xulosalarga kelish kabi ko'nikma, malakalarni shakllantirishga xizmat qiladigan ta'lim shaklini aniqlang?
JAVOB: Muammoli ta'lim

80. O'qituvchi bir nechta o'quvchilar bilan guruhda majlis o'tkazdi bu qanday nutq shakli?
JAVOB: polilog

81. Quyidagilarning qaysi biri "O'quv jarayonini rejalashtirishdag zaruriy bilim?
JAVOB: Fanni oqitishning turli usullari

METODIK TOMCHI

82. O'qituvchilarning **kasbiy pedagogik tayyorgarligi** shartli ravishda qanday yo'nalishlarda olib boriladi?

1) o'qituvchining shaxsiy fazilatlar
2) o'qituvchining ruhiy psixologik tayyorgarligi
3) o'qtuvchining tashqi imiji;
4) o'qituvchining ijtimoiy - pedagogik va ilmiy - nazariy jihatdan tayyorgarligi;
5) o'qituvchining maxsus va ixtisoslikka oid uslubiy bilimlarni egallab borishi.
A) 1,2,3,5
B) 2,3,4
C) 1,2,4,5
D) 1,4,5

83. Qadimda qaysi kasb egalari qonuniyatlarga amal qilgan holda **"tinglovchilarga halovat bag'ishlash"** orqali odamlarni ezgulikka, adolatparvarlikka, vatan oldidagi burchlariga sadoqatli bo'lishga, eng yaxshi insoniy fazilatlarga amal qilib, ularni doimo bajarishga, odob va axloq qoidalariga rioya qilishga chorlar edilar?
A) Notiqlar
B) Musiqachilar
C) Shoirlar
D) O'qituvchilar

84. Qobiliyat bu...
JAVOB: Shaxsning individual-psixologik xususiyati bo'lib, muayyan faoliyat yuzasidan layoqati va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish subyektiv shart-sharoitini ifodalovchi individual psixik sifatlar yig'indisidir

85. Intelektning asosiy sifatlarini aniqlang?
JAVOB: 1) Ijod; 2) Fikrlash tezligi; 3) Mahorat.

86. Musiqa darsida o'qituvchi **darsga oid bolgan tushunchalarni emas**, balki bolalarga erkin zamonaviy, estrada qo'shiqlarini hohlaganlaridek kuylashlariga imkon yaratmoqda.
Ushbu vaziyatda **pedagogik odobning qaysi shakli buzilmoqda?**
A) Pedagogik takt
B) Pedagogik nazokat
C) Pedagogik antipatiya
D) Pedagogik burch

87. O'qituvchi seminar **mashg'ulot o'tmoqchi.** Seminarga tayyorgarlik ko'rish uchun o'qituvchi **o'quvchilarning qobiliyati, qiziqishi, ijodkorlik va o'zlashtirish darajasiga qarab** vazifalarni taqsimlab berdi. Ushbu jarayonda pedagogik muloqotning qaysi shakli **namoyon bo'lmoqda?**
A) Demokratik
B) Liberal
C) Avtoritar
D) Liberal-demokratik

88. Pedagogik mahoratning asosini tashkil etuvchi **komponentlarni aniqlang.**
1. O'qituvchilik kasbiga **sadoqat**;
2. o'z fanining o'qitish **metodikasini** mukammal bilishi;
3. pedagogik **qobiliyatlarini** namoyish eta olishi;
4. pedagogik **texnikani** o'z o'rnida qo'llay bilishi. **D javob**

METODIK TOMCHI

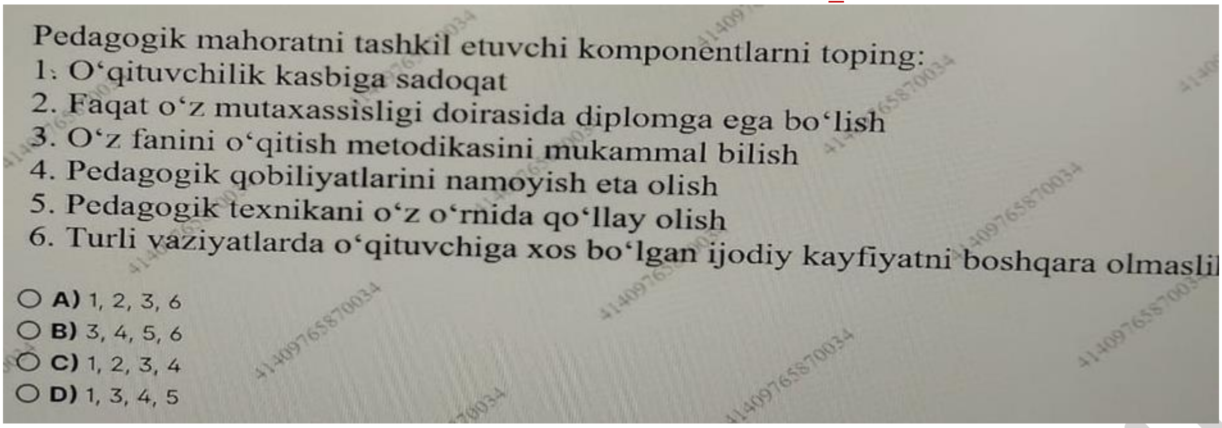
Pedagogik mahoratni tashkil etuvchi komponentlarni toping:
1. O'qituvchilik kasbiga sadoqat
2. Faqat o'z mutaxassisligi doirasida diplomga ega bo'lish
3. O'z fanini o'qitish metodikasini mukammal bilish
4. Pedagogik qobiliyatlarini namoyish eta olish
5. Pedagogik texnikani o'z o'rnida qo'llay olish
6. Turli vaziyatlarda o'qituvchiga xos bo'lgan ijodiy kayfiyatni boshqara olmasli

A) 1, 2, 3, 6
B) 3, 4, 5, 6
C) 1, 2, 3, 4
D) 1, 3, 4, 5

89. O'quvchi musiqaga juda qiziqadi, ovozi shirali. Tuman va viloyatda o'tkazilgan turli musiqa tanlovlari g'olibi. **Lekin ota ona farzandini boshlang'ich sinf o'qituvchisi bo'lishini xohlashadi.** Sinf rahbari Shaxnozaning **ota onasi bilan suhbatlashib,** farzandlarining qiziqishi, qobiliyati, kelajak orzulariga etibor berib, farzandini yo'naltirish kerakligi haqida **gaplashdi**. Ushbu vaziyatda qanday muloqot namoyon bo'lmoqda?

A) Pedagogik hamdardlik
B) Pedagogik nazokat
C) Pedagogik antipatiya
D) Pedagogik burch

90. Imo-ishora nima?
JAVOB: муайян ҳодиса ѐки объектга нисбатан муносабатнинг гавда, қўл ва оѐқ ҳаракатлари ѐрдамида ифодаланиши

91. Mimika nima?
JAVOB: юз мускулларининг ҳаракатлари орқали ўз фикри, ҳис-туйғулари, кайфиятини, шунингдек, мавжуд воқеликка нисбатан муносабатини ифодалаш

92. Пантомимика nima?
JAVOB: gavda, qo'l va oyoqlarning harakati, pedagog tomonidan bayon etilayotgan muayyan fikrni alohida ajratib ko'rsatishga, ma'lum qiyofa orqali gavlantirishga imkon beradi.

93. Quyida ko'rsatilgan tadbirlarning qay biri **mustaqil kasbiy rivojlanishga** omil bo'la oladi?
1. Onlayn kurslarda o'qish;
2. Hamkasblarning darslarini kuzatish;
3. Fanga oid maqolalar bilan tanishish;
4. Turli seminar, trening, konferensiyalarda ishtirok etish;
5. Hamkasblar bilan hordiq chiqarish;
6. Xayriya tadbirlarida ishtirok etish.
A) 2, 3, 5, 6 ***B) 1, 2, 3, 4***
C) 1, 3, 4, 5 *D) 1, 2, 5, 6*

94. **Ota-onalarni** ta'lim jarayonida ishtirok etishga **jalb qilish** uchun o'qituvchi qanday zarur bilimlarga ega bo'lishi lozim?
1. Samarali ijtimoiy muloqot asoslari;
2. Insoniyatni o'qitish va tarbiyalashning zamonaviy nazariyalari;
3. Yosh pedagogikasi, psixologiya asoslari;
4. Inklyuzivlik tamoyilini amalga oshirish usullari.
A) *1, 4* B) *2, 4*
C) *1, 3* D) *3, 4*

METODIK TOMCHI

95. Tasodifan kirgan sinfda o'qituvchi hayajonsiz, qo'rmasdan, to'g'ri darsni tashkil etish orqani o'qituvchining qanday faoliyati namoyon bo'ladi?
JAVOB: malakasi

96. O'qituvchi sinfdagi o'quvchining matematikaga qobilyati borlgini inobatga olgan holda uni fan olimpiadasiga tayyorlamoqchi bo'ldi. O'qituvchi esa **boshqa fandan olimpiadaga qatnashishga tayyrolanmoqcdhi** edi. Ammo o'qituvchi o'z fikrini **o'zgartirmay** o'quvchini matematika fanidan ishtirok etishini ta'kidladi.
Bunda ta'lim-tarbiya **qanday tamoyili BUZILGAN?**

A) ta'lim-tarbiya maqsadining demokratik yondashuvi
B) ta'lim-tarbiya maqsadining liberal yondashuvi
C) ta'lim-tarbiya maqsadining avtoritar yondashuvi
D) ta'lim-tarbiya maqsadining kreativ yondashuvi

O'qituvchi sinfdagi o'quvchining matematikaga qobilyati borlgini inobatga olgan holda uni fan olimpiadasiga tayyorlamoqchi bo'ldi. O'qituvchi esa **boshqa fandan olimpiadaga qatnashishga tayyrolanmoqcdhi** edi. Ammo o'qituvchi o'z fikrini **o'zgartirmay** o'quvchini matematika fanidan ishtirok etishini ta'kidladi.
Bunda ta'lim-tarbiya **qanday tamoyili namoyon bo'lmoqda?**
A) ta'lim-tarbiya maqsadining demokratik yondashuvi
B) ta'lim-tarbiya maqsadining liberal yondashuvi
C) ta'lim-tarbiya maqsadining avtoritar yondashuvi
D) ta'lim-tarbiya maqsadining kreativ yondashuvi

97. Diagramma nima?
JAVOB: yunoncha chizma, rasm, shakl. Muayyan miqdorlar o'rtasidagi bog'lanishni ko'rsatadi.

98. Kasbiy faoliyatda o'qish va shaxsiy tajriba vositasida ma'lumotni o'zlashtirish natijasida nima hosil bo'ladi?
JAVOB: Bilim

99. Tungi qo'ng'iroq
Kechqurun ustozga maktab rahbariyati qo'ng'iroq qilib**, boshlang'ich sinf** o'qituvchisi betob bo'lib qolgani va ertaga uning o'rniga ishga chiqishi lozimligi haqida xabar berdi. Shu kungacha bu ustoz **faqat 5–7-sinflarga** dars berib kelgan edi.
Darsga tayyorgarlik ko'rish uchun bu o'qituvchi to'g'ri tanlagan faoliyat turini aniqlang.
A) o'z faoliyatini fanlararo kompetensiyalar predmetining korrelyasiya va integratsiya tamoyillarini inobatga olgan holda rejalashtirish
B) tegishli o'quv, namoyish va tarqatma materiallardan foydalanishni hamda zamonaviy axborot texnologiyalar integratsiyasini rejalashtirish
C) darsning maqsadlari, o'quvchilarning yosh xususiyatlari va o'zlashtirishga mos keladigan dars shakllari va usullarini rejalashtirish
D) o'quvchilar bilimini baholash natijasida olingan ma'lumotlarni inobatga olgan holda, darsning aniq va o'lchamli maqsad va natijalarini aniqlab, dars rejasini ishlab chiqish

100. SAVOL: O'qutuvchi darsda mavzuga oid holatni **barcha tafsilotlari bilan tasvirlab b**erdi. Bu vaziyatda o'qtuvchi nutqning qaysi shaklidan foydalandi?
JAVOB: monologik

101. O'qituvchi dars davomida o'quvchilarni **turli yo'nalishlarda fikrlash qobiliyatlarini** rivojlantirish uchun **4K usulidan** samarali foydalandi. Bunda u ta'lim samaradorligini ta'minlashda **qanday mehnat** harakatlarini amalga oshirdi?

METODIK TOMCHI

A) *o'quvchilarning jamoaviy va loyihaviy ishlarini tashkil etdi*
B) *darsda turli namoyish va tarqatma materiallardan foydalandi*
C) *o'qitishning faol usullaridan foydalandi*
D) *dars maqsadlari asosida o'quvchilar uchun erishimli vazifalarni belgiladi*

102. O'qituvchi darslarda faoliyat turini doim **o'quvchilarning xohishiga** qarab tanlar edi. Faqat bu uslubda darslarni olib borish va boshqarishning oqibati nimalarga olib kelishi mumkin?
A) *o'quvchilar bebosh, tartibsiz bo'la boradilar, ularda yalqovlik kuchayadi, o'qituvchiga nisbatan ishonch yo'qolib borib, uni hurmat qilmay qo'yadilar*
B) jamoa shakllantiriladi, o'quvchilar bir-birlari bilan samimiy munosabatda bo'ladilar, o'qishga intiladilar
C) o'quvchilar o'z-o'zini boshqarishga, mustaqil fikrlash va mustaqil o'qibo'rganishga o'rganadilar, jamoa fikri va tashabbusga keng yo'l ochiladi
D) o'quvchilar mustaqil fikrlay olmaydilar, o'ziga past baho beradigan kamgap, tortinchoq, ko'p hayajonlanadigan bo'lib qoladilar

103. O'qituvchi darsda va darsdan tashqari vaqtda bolalar bilan **MASLAHATLASHIB** faoliyat yuritadi. Biror tadbir o'tkazishdan avval kim qaysi vazifani bajarishi haqida kelishib oladi. Bu sinf o'quvchilari doimo faollik bilan ajralib turadi. Bu uslubda o'qituvchi **JAMOA FIKRIGA TAYANADI**, har bir o'quvchining qiziqish va qobiliyatlari hisobga olinadi, har bir o'quvchi taqdirlanadi, **TASHABBUSGA KENG YO'L OCHILADI**.
Bunday uslub qanday nomlanadi?
A) liberal
B) liberal-demokratik
C) avtoritar
D) demokratik

104. O'qituvchi bir o'quvchining dars jarayonida berilgan vazifalarni tezlik bilan, pala-partish bajarib, so'ng partaning bir chekkasida berkitib rasm chizayotganini sezib qoldi. Darsdan so'ng bu bolani tasviriy san'at ustozining oldiga olib borib, fan to'garagi mash'ulotiga yozdirib qo'ydi. Bunda o'qituvchi pedagogik qobilyatining qaysi yo'nalishini namoyon qildi?
A) shaxsning ichki va mantiqiy qobiliyati
B) eshitish va his qilish qobiliyati
C) muloqot qilish qobiliyati
D) voqealarni oldindan ko'ra bilish qobiliyati
105. O'qituvchi darsda mavzuga oid holatni barcha **tafsilotlari bilan tasvirlab berdi**. Bu vaziyatda o'qituvchi nutqning qaysi shaklidan foydalandi?
A) *monologik* B) *dialog va polilog* C) *dialog* D) *polilog*

106. Loyiha ishi. bir guruh o'quvchilar loyiha ishi ustida juda ko'p mehnat qildilar.
Uni bajarib bo'lgach, darsda sinfdoshlari oldida taqdimot o'tkazdilar. O'qituvchi loyiha ishida **ba'zi kamchiliklar bo'lsa-da**, vazifa yaxshi bajarilganligi va dolzarbligi haqida gapirib, guruh a'zolarini **MAQTAB QO'YDI.** U nima uchun bunday qildi?
A) o'quvchilarning yutuqlarini baholash orqali, ularni o'qishni davom ettirishga qiziqtirish uchun
B) o'quvchilarning erishgan yutuqlari natijalarini tahlil qilish uchun
C) o'quvchilarning yutuqlarini baholash va bahoni asoslab berish uchun
D) o'quvchilar ta'lim jarayonida to'qnashgan qiyinchiliklarni qayd etish uchun

107. Shaxsning individual-psixologik xususiyati bo'lib, muayyan faoliyat yuzasidan **LAYOQATI** va ishni muvaffaqiyatli amalga oshirish subyektiv shart-sharoitini ifodalovchi INDIVIDUAL PSIXIK sifatlar yig'indisi bu...

METODIK TOMCHI

JAVOB: Qobilyat

108. Maktabning ma’naviy-marifiy ishlar bo’yicha direktor o’rinbosari Tarbiya darsiga tahlil uchun kirdi. Yakunda o’qituvchining mashg’ulot davomida **milliy ruh, madaniyatning go’zal durdonalari,**shu soha bo’yicha buyuk **alloma va olimlarning qilgan ishlari va aytgan fikrlaridan o’rinli foydalanganligini ta’kidlab o’tdi.**
Bunda tahlilning qanday turidan foydalanilgan?

A) psixologik tahlil
B) metodologik tahlil
C) pedagogik tahlil
D) didaktik tahlil

109. Tavsiya etiladigan pedagogik yondashuv – bu...
JAVOB: Individuallashtirish

110. Fuqarolik **kompetensiyasi** – bu...
A) qiyin vaziyatlardan chiqish yo‘lini topish va ulardan qochish qobiliyati.
B) insonning fuqarolik jamiyatining faol va mas’uliyatli a’zosi bo‘lish, uni shakllantirish va rivojlantirishda ishtirok etish qobiliyati.
C) pedagogik mahoratdir
D) o‘ziga xos qoidalar va tuzilishga ega bo‘lgan ijtimoiy guruh

111. Quyidagi javoblarning qaysi birida ta’lim samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi vositalar keltirilgan?
JAVOB: tarqatma material va ko’rgazmali qurollar

112. Pedagogik amaliyotida **yosh o'qituvchilarning** pedagogik texnikasıda uchraydigan **juz'iy kamchiliklarni** aniqlang
1) o'quvchi yoki uning ota-onasi bilan sidqidildan so'zlasha olmaslik
2) g'azabni to'xtata olmaslik yoki uni o'z o'mida ishlata olmaslik
3) o'zini erkin tutish va xushamomala bo'lish (faqatgina shu kamchilikka kirmaydi)
4) nutqni ravon bayon eta olmaslik
5) ortiqcha qattiqqo'llik
6) monoton bir ohangda so'zlash, nutqning zerikarliligi, jonli emasligi
7) juda tez gapirish (ayniqsa darslarda)
8) ortiqcha harakat yoki bir joyda qotib qolish, qo'llarini qayerga qo'yishni bilmaslik

A) 1,2,3,4,5,7,8
B) 1,2,3,5,6,7,8
C) 2,3,4,5,6,7,8
D) 1,2,4,5,6,7,8

113-114-savol Mahorat nima? Pedagogik mahorat nima?

Маҳорат (а. “маҳорат” – моҳирлик, усталик, эпчиллик) – бир иш ёки фаолиятни юксак даражада, ҳеч бир қийинчиликсиз, ўта моҳирлик билан бажариш.

Педагогик маҳорат – педагогнинг педагогик жараённи ташкилий, методик, руҳий ва субъектив жиҳатдан ўта моҳирлик, усталик билан ташкил этиш ҳамда бошқариш қобилияти ва малакасига эгалиги

METODIK TOMCHI

115. Darsning turlari jami 6ta.E'tibor bering o'rganib chiqing

Darsning quyidagi turlari mavjud:

- Aralash (kombinatsion dars).
- Yangi bilimlarni bayon qilish darsi.
- O'rganilganlarini takrorlash va mustahkamlash darsi.
- O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.
- Laboratoriya darslari.
- Amaliy darslar.

SAVOL: Darsning qanday turlari mavjud, belgilang.
1. Aralash (kombinatsion dars).
2. Yangi bilimlarni bayon qilish darsi.
3. O'rganilganlarini takrorlash va mustahkamlash darsi.
4. Ilmiy ishlarni himoya qilish
5. O'quvchilarni bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.
6. Laboratoriya darslari.
7. Tajriba sinov darslari
8. Amaliy darslar.

A) 1,2,3,4,5,6
B) 1,2,3,5,6,8
C) 1,2,3,4,7,8
D) 1,2,5,6,7,8

116. Yosh o'qituvchi dars davomida turli holatlarga duch keladi. Masalan, dars jarayonida yangi mavzuni tushuntirish, o'quvchilarga ba'zi hollarda **tanbeh berish** va hokazolar. Bunday holatlarda o'qituvchi pedagogik ta'sir o'tkazish bo'yicha e'tibor berishi kerak bo'lgan jihatlarning **to'gri ketma-ketligini** aniqlang.
1. Pedagogik ta'sir ko'rsatish.
2. Optimal metodlarni tanlash.
3. Murakkab vaziyatdan chiqishning variantlarini saralash.
4. Vaziyatni tahlil qilish

A) 4,3,2,1
B) 3,4,2,1
C) 3,4,1,2
D) 4,2,3,1

117. Sinf rahbari bir o'quvchisining **ba'zi fanlardan orqada qolayotganini** aniqladi. Bolaga darslami o'zlashtirishga yordam tariqasida uni darsdan keyingi faoliyatga jalb etdi. Nima deb o'ylaysiz, sinf rahbari o'quvchini ta'limni tashkil etishning **qaysi yordamchi shakli bilan shug'ullanishga yo'naltirgan?** To'g'ri bo'lishi mumkin bo'lgan variantlarni belgilang.
1. Fan to'garaklari,
2. Fakultativ mashg'ulotlar
3. O'qituvchi maslahati,
4. O'quv ekskursiyalari
5. O'quv konferensiyalari

A) 1,2,3,4,5
B) faqat 1,3,4
C) faqat 1,2,3,5
D) faqat 1,3,4,5

METODIK TOMCHI

118. Boshlangi'ich sinfning bir o'quvchisi darslarda **o'zini yomon tutishi va o'qituvchisiga sinfdoshlari oldida gap qaytarishi kuzatildi.** Sinf rahbarining alohida suhbatlari natija bermadi. O'qituvchi bolani tarbiyalashda uning or-nomusi, izzat-nafsi, his-tuyg'ularini ehtiyotkorlik bilan o'stirish kerakligini inobatga olgan holda uni koyidi. **Bola qilgan ishidan HIJOLAT bo'ldi.** Shunda sinf rahbari motivatsion metodlarning qaysi biridan unumli foydalangan?

Javob: Uyaltirish

A) Rag'batlantirish
B) Talab
C) Tanbeh
D) Uyaltirish

119. Boshlang'ich sinf o'quvchisi so'nggi paytlarda **ish jarayonida o'zining emotsional holati barqaror emasligini** kuzatdi. Shu masala yuzasidan maktab **psixologiga murojaat** qildi. Psixolog o'zini-o'zi tarbiyalashni maslahat berdi.
O'zini-o'zi tarbiyalash tushunchasi to'g'ri izohlangan qatorni toping.
A) Bolalarni tarbiyalashda shu his-tuyg'ularni ehtiyotkorlik bilan o'stirish lozim, lekin hadeb uyaltiraverish va qizirtiraverish yaramaydi.
B) Tarbiya metodlarini tanlab olish
C) Tarbiyalanuvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olish.
D) O'qituvchi kasbiga mos bo'lgan madaniyatning shakllanishi, ruhiy va axloqiy sifatlarni tinmay rivojlantirish.

120. **O'qituvchi o'quvchilarga zamonaviy ommaviy axborot vositalari dunyosida to'g'ri faoliyat (kerakli** ma'lumotlar tahlili) yuritishni o'rgatdi. Shunda o'qituvchi "Ta'lim va tarbiya jarayonini boshqarish kasbiy faoliyat turining qaysi mehnat vazifalarini bajardi?

- **Javob: Xavfsiz ta'lim muhitini yaratish va ta'minlash;**

121. Moslikni eslab qoling. Jadvalli savol.

1. Dars vaqidan oqilona foydalanish	a) Dars bosqichlarini, sinfday o'quvchilarning o'zlashtirish darajasi turli ekanligini hisobga olgan holda rejalashtirish.
2. O'qitishning faol usuflaridan foydalanish	b) Dars jarayonida ta'limiy maqsadlarga erishish uchun turli pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish.
3. Sinfda samarali muloqotni ta'minlash	c) Darsning turli bosqichlarida savol-javob, fikr almashish, qayta muloqot usullaridan foydalanish.
	d) Darsning turli bosqichlarida o'quvchilarning motivatsiyasini oshirishga qaratilgan suhbat o'tkazish.

Javob: 1-a, 2-b, 3-c

METODIK TOMCHI

122. Moslikni eslab qoling. Jadvalli savol.

Kasbiy faoliyat turlari va mehnat vazifalarini moslashtiring

1. O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish	a) O'zaro darslarda qatnashish, ularni tahlil qilish, undan o'zining kasbiy faoliyatida foydalanish
2. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish	b) Ziddiyatlarni hal qilish, sinfda va undan tashqarida muloqot qilishi uchun yaratishda muloqot o'tkazish ijobiy muhit
3. Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik	c) Tarbiyaviy muammolarni hal qilishda va o'quvchilarni hayotga tayyorlashda boshqa pedagogik xodimlar va mutaxassislarni maktab hayotiga jalb qilish
4. Ta'lim samaradorligini ta'minlash	d) O'quvchilarning jamoaviy va hamkorlikdagi loyihaviy ishlarini ni tashkil etish
	e) Darsdan tashqari turli madaniy tadbirlarda ishtirok etish

Javob: 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

123. Moslikni eslab qoling. Jadvalli savol.

1. Kreativlikni rivojlantiruvchi omillar	a) O’quvchilar tomonidan ko’p savollar berilishini rag’batlantirish va bu odatni qo’llab quvvatlash
	b) Shaxs fantaziyasi va tasavvurining yuqori baholanmasligi
2. Kreativlikning rivojlanishiga to’sqinlik qiluvchi sabablar	c) Boshqalarga tobe bo’lish
	d) Bolalar tomonidan mustaqil faoliyatni tashkil etilishi uchun imkoniyat yaratish

Javob: 1-a, d; 2-b, c

Quyidagi manba bilan tanishib chiqing foydasi tegadi.

METODIK

Болаларда креативликни ривожлантиришда қуйидагиларга эътибор қаратиш зарур:

1) улар томонидан кўп саволлар берилишини рағбатлантириш ва бу одатни қўллаб-қувватлаш;
2) болаларнинг мустақиллигини рағбатлантириш ва уларда жавобгарликни кучайтириш;
3) болалар томонидан мустақил фаолиятни ташкил этилиши учун имконият яратиш;

Қуйидаги омиллар шахсда креативликни ривожлантиришга тўсқинлик қилади:

1) ўзини таваккалдан олиб қочиш;
2) фикрлаш ва хатти-ҳаракатларда қўполликка йўл қўйиш;
3) шахс фантазияси ва тасаввурининг юқори баҳоланмаслиги;
4) бошқаларга тобе бўлиш;
5) ҳар қандай ҳолатда ҳам фақат ютуқни ўйлаш

Психологияда П.Торренс томонидан шахс креативлигини аниқловчи тест ишлаб чиқилган. П.Торренснинг фикрича, шахс креативлиги ўзида қуйидаги белгиларни намоѐн қилади:

1) саволлар, камчиликларга ѐки бир-бирига зид маълумотларга эътиборсиз бўлмаслик;
2) муаммоларни аниқлаш учун ҳаракат қилиш, илгари сурилган тахминлар асосида уларнинг ечимини топишга интилиш

124. Maktabning ma'naviy-marifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari Tarbiya darsiga tahlil uchun kirdi. Yakunda o'qituvchining mashg'ulot davomida **milliy ruh, madaniyatning go'zal durdonalari,shu soha bo'yicha buyuk alloma va olimlarning qilgan ishlari va aytgan fikrlaridan** o'rinli foydalanganligini ta'kidlab o'tdi.
Savol: Bunda tahlilning qanday turidan foydalanilgan?
A. Didaktik B. Psixologik C. Metodologik D. Uslubiy

125. Yosh sinf rahbar

Yosh sinf rahbari oldiga bir o'quvchining onasi kelib, uni o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashni bilmaslikda aybladi. Farzandining **dars vaqtida** sinf rahbaridan juda ko'p **dakki eshitayotganidan** e'tiroz bildirdi. **Bu vaziyatda** o'qituvchi ta'lim – tarbiya jarayonida nimani hisobga **olmagan?**

A) ta'lim muassasasida va o'quvchilar jamoasida ta'lim-tarbiya bilan bog'liq bo'lgan ijodiy faoliyatni tashkil
B) o'qituvchining didaktik, tashkilotchilik, konstruktiv, kommunikativ qobiliyatlarining shakllanganligi
C) ta'lim-tarbiya jarayonida o'qituvchi o'z hissiyotini va kayfiyatini jilovlay olmasligi va turli nojo'ya ta'sirlarg
D) darsdan tashqari jarayonda o'z xatti-harakatlarini to'g'ri boshqarishi

JAVOB: C

126.

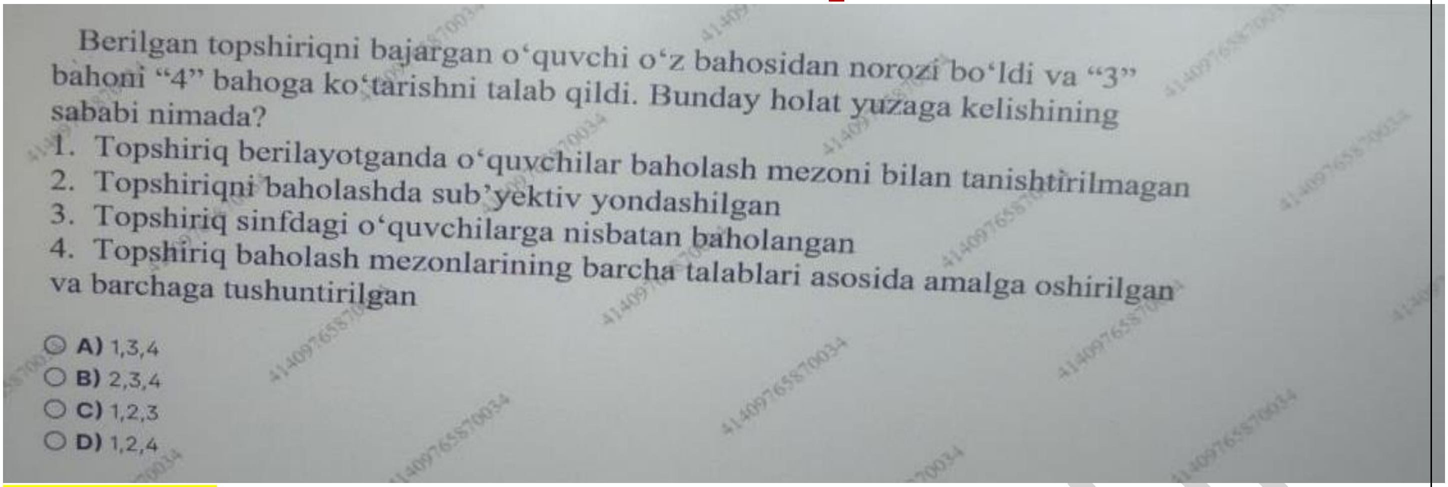
Berilgan topshiriqni bajargan o‘quvchi o‘z bahosidan norozi bo‘ldi va “3” bahoni “4” bahoga ko‘tarishni talab qildi. Bunday holat yuzaga kelishining sababi nimada?
1. Topshiriq berilayotganda o‘quvchilar baholash mezoni bilan tanishtirilmagan
2. Topshiriqni baholashda sub’yektiv yondashilgan
3. Topshiriq sinfdagi o‘quvchilarga nisbatan baholangan
4. Topshiriq baholash mezonlarining barcha talablari asosida amalga oshirilgan va barchaga tushuntirilgan

A) 1,3,4
B) 2,3,4
C) 1,2,3
D) 1,2,4

JAVOB: C 1,2,3

127. O’qituvchi dars davomida o’quvchilarga **o’tilgan mavzular** yuzasidan savollar berdi. So’ng o’quvchilar olgan bilimlarni qo’llash maqsadida kichik guruhlarda amaliy topshiriq bajardilar. Dars yakunida o’rganilgan mavzu yuzasidan **o’z xulosalarini** taqdimot qildilar.
Shunda o’qituvchi qaysi dars turidan foydalandi?
A) Yangi bilimlarni bayon qilish darsi
B) O’rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash darsi
C) Aralash dars
D) O‘quvchilarni bilim, ko‘nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.

128. Monitoring so’zining ma’nosi nima?
JAVOB: uzluksiz kuzatish

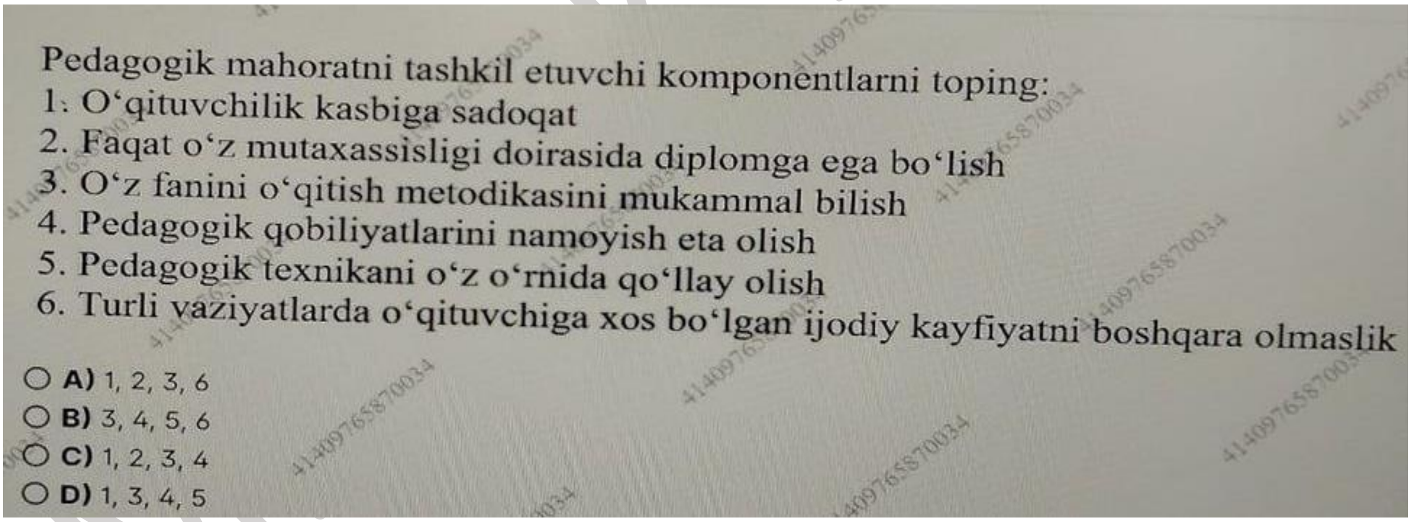
Pedagogik mahoratni tashkil etuvchi komponentlarni toping:
1. O‘qituvchilik kasbiga sadoqat
2. Faqat o‘z mutaxassisligi doirasida diplomga ega bo‘lish
3. O‘z fanini o‘qitish metodikasini mukammal bilish
4. Pedagogik qobiliyatlarini namoyish eta olish
5. Pedagogik texnikani o‘z o‘rnida qo‘llay olish
6. Turli vaziyatlarda o‘qituvchiga xos bo‘lgan ijodiy kayfiyatni boshqara olmaslik

A) 1, 2, 3, 6
B) 3, 4, 5, 6
C) 1, 2, 3, 4
D) 1, 3, 4, 5

JAVOB: D

METODIK TOMCHI

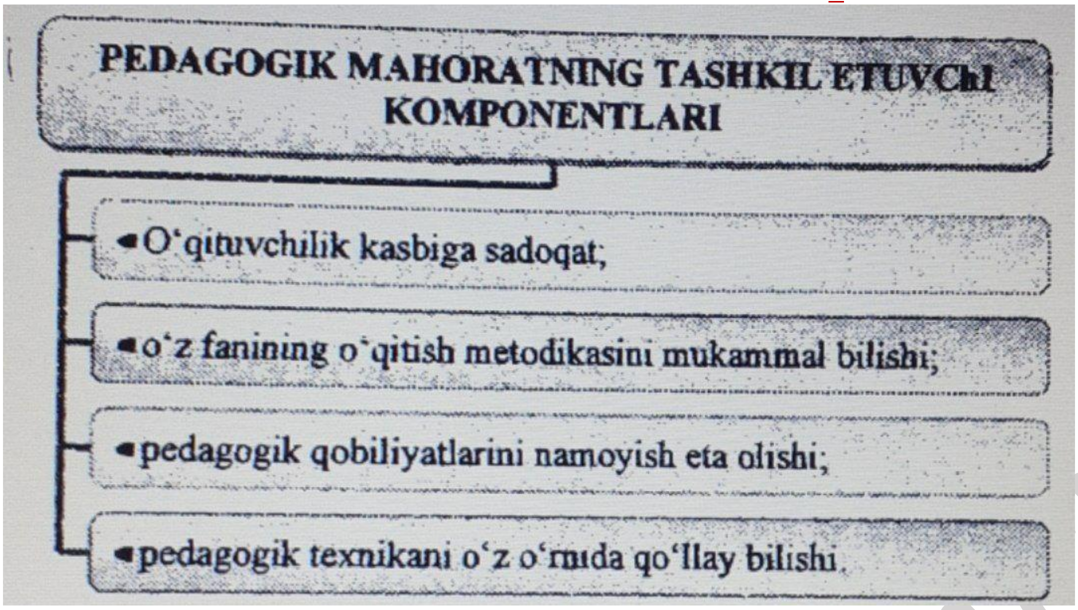

130. **Bilim nima?** Ma'lum bir fanni nazariy o'zlashtirishni aks ettiradigan inson g'oyalari yig'indisi. Bilim - Shaxsning ongida tushunchalar sxemalar, ma'lum obrazlar ko'rinishida aks etuvchi borliq haqidagi tizimlashtirilgan ilmiy ma'lumotlar majmui.

Ko'nikma nima? Shaxsning muayyan faoliyatni tashkil eta olish qobilyati. Egallangan bilimlarning aniq xatt-harakatidagi ifodasi, o'zlashtirilgan bilimlarni amalyotga qo'llash usullarini egallash.

Malaka nima? Muayyan harakat yoki faoliyatni bajarishning avtomatlashtirilgan shakli. Avtomatlashgan biror bir usul bilan bexato bajarish, ko'nikmaning takomillashgan darajasi.

Kompetensiya nima? Egallangan bilim, ko'nikma va malakalarni kundalik va kasbiy faoliyatda qo'llay olish layoqati.

Mahorat — muayyan ish, hatti-harakat yoki kasbi faoliyatning ustalik, mohirlik bilan, san'atkorona tashkil etislishiga imkon beradigan bilim, ko'nikma va malakalar majmui.

Epchillik nima? Bir g'oyadan boshqasiga, shu jumladan o'zinikiga qarama-qarshi bo'lgan g'oyaga o'ta olish qobilyati.

FIKRLASH nima? Fikrlash — shaxs bilish faoliyati jarayoni bo'lib, voqelikni bevosita va umumlashgan holda aks ettirish bilan xarakterlanadi.

131. O'qituvchi nima uchun favqulodda yoki xavfli vaziyatlarda malakali harakat qilish, kerak bo'lganda birinchi yordam ko'rsatish to'g'risida o'quvchilarga ma'lumot berdi?
JAVOB: Xavfsiz rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish uchun

METODIK TOMCHI

132.

Siz 9-sinf rahbari bo'ldingiz. Ishning birinchi haftasida bolalar o'rtasida munosabatlar murakkab, ziddiyatli, do'stona emasligi ma'lum bo'ldi. Ularni **birlashtirish uchun** darsdan keyin yig'ilib, **suhbatlashishni taklif etdingiz.** Ular **sinf rahbarining gapiga ishonchsizlik bilan qaradilar** va suhbatga faqat bir necha o'quvchigina keldi. Bunday holatda siz muloqotning qanday usulidan foydalanganingiz ma'qul?

- **A)** Tazyiq o'tkazish usuli
- **B)** Psixologik ta'sir etish usuli
- **C)** Ishonchni qozonish usuli
- **D)** Ta'sir etish va ma'qullash usuli

JAVOB: C

133. Turli xil muhitda har xil emotsional holatlardagi odamlar bilan aloqa qila olish ko'nikmasi o'qituvchi kasbiy faoliyat turining qaysi vazifasini bajarish uchun juda muhim?
JAVOB: Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik qilish

134. Pedagogik **ta'sir ko'rsatish usuli** sifatida **ishontirish** nimalarni talab etadi?

1. **Dalillarni keltirishni**
2. **Isbotlashni**
3. **Mantiqni**

135. Moslikni eslab qoling:

1. **PIRLS**	a) boshlang'ich **4-sinf** o'quvchilarining **matnni o'qish va tushunish** darajasini baholash;
2. **TIMSS**	b) **4- va 8-sinf** o'quvchilarining tabiiy-ilmiy yo'nalishdagi fanlardan savodxonligini baholash; o'quvchilarining bilim va ko'nikmalarini baholaydi. TIMSS baholashlari **o'quv dasturlariga** asoslangan
3. **TALIS**	c) rahbar va pedagog kadrlarning umumiy o'rta ta'lim muassasalarida **o'qitish va ta'lim olish muhitini** hamda o'qituvchilarning ish sharoitlarini o'rganish;
4. **PISA**	d) **15 yoshli** o'quvchilarning o'qish, matematika va tabiiy yo'nalishdagi fanlardan savodxonlik darajasini baholash. o'quvchilar egallagan bilim va ko'nikmalarini real **muammolarni hal qila olishlarini** baholashga qaratiladi.
5. **EGRA**	e) **boshlang'ich** sinf o'quvchilarining **o'qish savodxonligi**
6. **EGMA**	f) **matematik** savodxonligini baholash
@METODIK_TOMCHI kanali	

136. Sinfga yangi o'quvchi kelgan u boshqa o'quvchilar bilan aralashib ketishi uchun o'quvchi nima qilish kerak?

METODIK TOMCHI

JAVOB: Ishonchi qozonish, ta'sir qilish, ma'qullash

137. **Debat nima?** muayyan mavzu yoki muammoli vaziyatga turli nuqtai nazarlar bilan yondoshish va oʻz fikrini omma oldida himoya qilishga oʻrgatadi.

138. Yosh mutaxasis hamkasbining tajribasini o'rganish va ta'lim jarayonini tahlil qilish maqsadida uning darsini kuzatdi. Dars davomida **o`quvchilarni qiziqishlarini kayfiyati yaxshi darsga tayyor eklanliklarini** ta'kidlab o'tdi. Yosh mutaxasis dars tahlilini qanday turidan foydalandi

A) Pedagogik tahlil
B) Metodik tahlil
C) Didaktik tahlil
D) Psixologik tahlil

QO'SHIMCHA MA'LUMOT: Psixologik tahlilga xos xususiyatlarni eslab qoling.
Bu tahlilda, avvalo, talabalarning kayfiyati, ularning sogʻligi, jamoadagi sogʻlom muhit, talabalarning xushèrligi fanga boʻlgan qiziqishlari, dars beraètgan oʻqituvchisiga munosabati, Talabalarning hozirjavobligi, sezgir va topqirligi, haroki, yangi va avvalgi materiallarni esda saqlashlari, obrazli va mantiqiy tafakkuri, talabalar fantaziyasi, oldida turgan mas'uliyatlariga talabalarning irodali èki irodasizligi, ulardagi
bilim, koʻnikma va malakalar koʻlami kabi tomonlar kiradi. Oʻqituvchining favqulodda vujudga kelgan vaziyatdan oʻz obroʻsini saqlagan holda chiqa olishi, oʻzini boshqara olishi ham inobatga olinadi.

139. Ta'lim tamoyillari haqida savol tushgan. Quyidagi ta'lim tamoyillarini o'rganib oling:

1. Insonparvarlik.
2. Tabiat bilan uygʻunlik.
3. Koʻrgazmalilik.
4. Onglilik, faollik, ijodiylik.
5. Madaniyat bilan uygʻunlik.
6. Tushunarlilik.
7. Ilmiylik.
8. Ta'limning amaliyot bilan uygʻunligi.
9. Izchillik, tizimlilik, ketma-ketlik.
10. Tarbiyalovchi ta'lim.
11. Oʻquvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olish.
12. Oqilona talabchanlik bilan ta'lim oluvchi shaxsini hurmat qilish.

140. Refleksiya - ta'lim-tarbiya jarayonida o'z-o'zini boshqarish malakalari, **O'qituvchining o'z-oʻziga ta'sir qilishi.** ***Refleksiya - ichki tasavvurdan tashqi tasawurga va aksincha biridan boshqasiga o'tish.***

TOMCHI

I.N.SEMYONOV TOMONIDAN ISHLAB CHIQILGAN REFLEKSIYA TURLARI
1. *Intellektual refleksiya:* Muammolarni fikrlash asosida ijobiy hal qilishni belgilaydi.
2. *Shaxsiy refleksiya:* O'qituvchining nizoli (konfliktlar) pedagogik ziddiyatlardan janjalsiz chiqishni fikran izlanish asosida bartaraf qilishni ta'minlaydi.
3. *Kommunikativ refleksiya:* Muloqot jarayonida sheriklarining o'zaro bir-birlarini tushunib munosabat qilishni ta'minlaydi.
4. *Kooperativ refleksiya:* Jamoa a'zolarining birgalikdagi o'zaro muntazam mehnat faoliyatlarini muvofiqlashtirish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat.

141. Androgogika nima?
JAVOB: Kattalar ta'limi.

142. **STEAM ta'lim (STEAM education).** STEAM ta'lim texnologiyasi maktab o'quvchilarini yangicha o'qitish metodikasi bo'lib, an'anaviy o'qitish metodikasidan farqli metodika hisoblanadi. U o'quvchilarni bir vaqtning o'zida to'rtta – fan (Science), texnologiya (Technology), muhandislik, (Engineering), tasviriy san'at (Art), matematika (Math) bo'yicha o'qitishga mo'ljallangan. STEAM fan bo'yicha emas, balki mavzular bo'yicha integratsiyalashgan o'qitish tizimidir. STEAM ta'limi amaliy mashg'ulotlar yordamida ilmiy-texnik bilimlarni real hayotda qo'llash tushuniladi.

143. Moslikni eslab qoling: **Pedagogikadan tushgan savol**

1) VIZUAL	**a) ko'rish** - haqiqiy(original) narsalar yoki turli obrazli ekvivalentlari, diagrammalar, kartalar;
2) AUDIAL	**b) eshitish** - radio, magnitofon, musiqa asboblari;
3) AUDIOIZUAL	**c) ko'rish-eshitish** - ovozli filmlar, televidenie, kompyuterlar, didaktik mashinalar, elektron darsliklar.
@METODIK_TOMCHI kanali	

144. SAVOL: Korrektsion pedagogika sohalarini mazmuniga qarab moslab chiqing.
JAVOB: Quyidagi ma'lumotlar bilan tanishib chiqing.

METODIK TOMCHI

Korrektsion pedagogika (defektologiya)

- Surdopedagogika va surdopsixologiya - eshitish qobiliyati buzilgan bolalarni rivojlantirish, o'qitish va tarbiyalashni o'rganadi
- Tiflopedagogika va tiflopsixologiya - ko'rish qobiliyati buzilgan bolalarni o'qitish, tarbiyalash va rivojlantirishni o'rganadi
- Oligofrenopedagogika va oligofrenopsixologiya - aqli zaif bolalarni o'qitish, tarbiyalash va rivojlantirishni o'rganadi
- Logopediya va nutqiy buzilishlar psixologiyasi - nutqida nuqsonlar bo'lgan bolalarni o'qitish, tarbiyalash va rivojlantirishni o'rganadi
- Motorli-harakatlanını apparatining murakkab nuqsonlar (ko'r, soqov va karlik)ni o'rganuvchi maxsus pedagogika va psixologiya sohalari

145. O'qituvchi sinf rahbar etib tayinlandi. Darsda shovqin bo'lib, dars samarali bo'lmadi. U nimaga bunday bo'lganligini rahbarlardan so'raganda. Bu sinfda eshitishida nuqsoni bor bolalar borligini aytishdi. O'qituvchi qanday qo'shimcha to'garakka yozilgan?
JAVOB: surdopedagogika

146. O'qituvchining o'quvchilar, ota - onalar , vasiylar va hamkasblar bilan bo'ladigan pedagogik munosabatlari jarayonida ko'zlangan maqsadga erishish uchun olib boriladigan kurashning muayyan sharoitlari ga mos yo'l, shakl metod va vositalar bu ?
Javob: Pedagogik takt

147. Yosh mutaxassis maktabda ish faoliyatini boshladi. Lekin yuqori sinf o'qvchilarini boshqara olmadi. Ma'naviy ma'naviy-ma'rifiy ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari yosh mutaxassisning darsini kuzatdi va **kommunikativ madaniyat** pedagog faoliyatida juda muhim o'rin egallashini uqtirdi. Pedagogning kommunikativ madaniyati qanday bo'lishi kerak.
To'g'ri javob berilgan qatorni belgilang.

JAVOB: Pedagogning o'quvchilar va atrofdagilar bilan qisqa muddatda muloqot o'rnatishga bo'lgan doimiy intilishi.

QO'SHIMCHA MA'LUMOT VA SAVOLLAR:
Kommunikativ refleksiya: Muloqot jarayonida sheriklarining o'zaro bir-birlarini tushunib munosabat qilishni ta'minlaydi.
Kommunikativ tushunchasining mohiyatini belgilang? O'quvchilar bilan ta'lim-tarbiyaviy ijobiy aloqa o'matish,
Kammunikativlik: O'quvchilar o'z fikrlarini aniq ravshan ifodalashga, suhbatdoshini tinglashga va tushunishga, ma'lumotni yetkazishda til vositalaridan unumli foydalanishni o'rganadi.

148. **Diskussiya nima?**
JAVOB:–muayyan mavzu, vaziyat yoki holatni muhokama qilish. Diskussiyaning bosh maqsadi bilishga bo'lgan qiziqishni rag'batlantirish.

149. Ta'lim to'g'risidagi qonunning nechinchi moddasida o'qituvchining malaka toifasini olish haqida aytilgan?
JAVOB: 13-modda

150. Ta'lim to'g'risidagi qonuning nechanchi moddasida o'qituvchi o'z kasbiy darajasini tizimli ravishda oshirishga majburligi takidlangan?
JAVOB: 46-modda

151. Hamkorlik ta'limi...
JAVOB: oʻquv jarayonida talabalarning jamoada, kichik guruh va juftlikda bilimlarni **birgalikda oʻzlashtirishlari,** oʻzaro rivojlanishlari, "pedagog-o'quvchi" **munosabatining hamkorlikda** tashkil etilishini ifodalovchi ta'lim boʻlib, uning asosiy gʻoyasi oʻquv topshiriqlarini jamoada, kichik guruhlarda yoki juftlikda birgalikda, oʻzaro hamkorlikda bajarish.

152. Dars davomida **o'quvchilar o'rtasida nizoli holat** yuz berdi. O'qituvchi vaziyatni hal qilish maqsadida ularni darsdan so'ng olib qoldi va ularning murosaga kelib olishlariga imkon yaratib berdi. Bunday holatda **o'qituvchi tarbiyaviy faoliyat turining qaysi** yo'nalishini amalga oshirgan hisoblanadi?

1. Xavfsiz rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish
2. Ta'lim samaradorligini ta'minlash
3. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish
4. Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik
JAVOB: 1,3

153. Didaktik vositalarga nimalar kiradi?
JAVOB: oʻquv va koʻrgazmali qoʻllanmalar, namoyishli qurilmalar, texnik vositalar

154. Uy vazifasini soʻrash, yangi materiallarni bayon qilish, yangi materiallarni mustaxkamlash, uy vazifalarini tekshirish qaysi dars turiga mansub?
JAVOB: aralash dars

155. Ta'lim mazmuni belgilab beruvchi asosiy me'yoriy hujjat?
JAVOB: Davlat ta'lim standarti

156. Ta'limning texnik vositalari qanday funksiyalarni bajaradi?
1) Ta'limning sifati va samaradorligini oshirish
2) O'quv jarayonining jadallashuvini ta'minlaydi
3) O'quvchilarni idrok qilishga yo'naltiradi
4) O'quvchilarda bilimlarni egallashga nisbatan qiziqish hosil qilish
5) Dunyoqarashni, ishonchni, o'quvchilarning axloqiy qiyofasini shakllantirish
6) Oʻquv ishiga nisbatan oʻquvchilarda emotsional munosabatni oshirishni ta'minlaydi;
7) Bilimlarni nazorat, oʻzini-oʻzi nazorat qilishni ta'minlaydi.
JAVOB: barchasi

157. Didaktika nima?
JAVOB: Quyidagi ta'rif va ma'lumotlar didaktikaga oid.
1) «yunoncha» soʻzdan olingan boʻlib,«didacticos» - oʻrgatish, oʻqitish ma'nosini bildiradi
2) «ta'lim nazariyasi» ma'nosini anglatadi.
3) ta'lim jarayoni, mazmuni, qonuniyat va tamoyillari, shakl, metod va vositalarini ilmiy asoslab beruvchi ta'lim nazariyasi, pedagogikaning alohida sohasi
A) 1, 2 B) 2,3 C) 1,2,3 D) 1,3

Qo'shimcha savol: Didaktik vositalarni belgilang.
1) oʻquv va koʻrgazmali qoʻllanmalar
2) namoyishli qurilmalar
3) texnik vositalar tushuniladi.

METODIK TOMCHI

158. Metod so’zining ma’nosi.
JAVOB: yunoncha yo’l, uslubiyat degan ma’noni bildiradi.

159. Pedagogik muloqotning demokratik uslubi qanday?
JAVOB: O’zaro hamkorlikka asoslangan uslub

Pedagogik muloqot uslublari.
Moslikni mozmuni bilan eslab qoling.

1) avtoritar uslub	a) pedagogik muloqotda o‘qituvchining mutloq ustunligini ifodalovchi uslub
2) demokratik uslub	b) pedagogik muloqotda o‘qituvchi va o‘quvchilarning o‘zaro hamkorligini ifodalovchi uslub
3) liberal uslub	c) pedagogik muloqotda o‘qituvchining e’tiborsizligini ifodalovchi uslub
	d) O’qituvchining bir tomonlama o’quvchilarga qaratilgan nutqi
@METODIK_TOMCHI	

JAVOB: 1-a, 2-b, 3-c
160. O'qitishda evristik metodga mos javobni belgilang.
JAVOB: Evristik usul bu fanni o'qituvchidan mustaqil ravishda anglash uchun kashfiyot usuli. O'qituvchi talabalar uchun muammo tug'diradi, keyin ular javobni aniqlayotganda chetda turadi. Har bir talaba o'zi uchun hamma narsani kashf qilishi kerak va unga hech narsa aytilmaydi.

161. **BIR TOMONLAMA axborot uzatiladi**. Muomala o'z ichiga hamkorlik faoliyatining qatnashchilari bilan o‘zaro axborot almashuvini qamrab olgan bo’lib, O‘qituvchi va o‘quvchi bir -birlari bilan **muloqotga kirishishi jarayonida** muloqotning muhim vositalari bo’lmish **TIL VA NUTQ FAOLIYATI bevosita muhim ahamiyat kasb etadi.**
Ushbu holat pedagog va o’quvchi o’rtasidagi qaysi muloqot shakliga mos.
A) Kommunikativ muloqot
B) Interaktiv muloqot.
C) Perseptiv muloqot.
D) Samarali muloqot

161.2 Bu muloqotning jihati **IKKI TOMONLAMA** bir-biriga ta’sir etishdir. Muloqotga kirishuvchi O‘qituvchi o’zaro ta’sir etishda, o‘quvchilaning tarbiyaviy faoliyatiga **nafaqat SO'Z orqali, balki FIKR almashinuv, XATTI - HARAKAT VA XULQ-ATVORI bilan o'zaro ta’sir o‘tkazishi** tushuniladi.
A) Kommunikativ muloqot
B) Interaktiv muloqot.
C) Perseptiv muloqot.
D) Samarali muloqot

161.3 O‘qituvchi va o‘quvchilar jamoasi o‘zaro bir-birlarini **idrok qilishi, anglashi** tushuniladi. Bunda muloqotga kirishuvchilar o‘zaro bir-birlarini **idrok qilish asosida** ulardan biri ikkinchisining ishonchini qozonadi, **aqlli, farosatli, tajribali** yuksak tayyorgarlikka ega barkamol inson sifatida idrok qilinadi.
A) Kommunikativ muloqot
B) Interaktiv muloqot
C) Perseptiv muloqot
D) Samarali muloqot

Qo’shimcha ma’lumot: pedagogik muloqot quyidagi prinsiplarda namoyon boiadi:
Kommunikativ muloqot.

METODIK TOMCHI

Interaktiv muloqot.
Perseptiv muloqot.
1. ***Kommunikativ muloqotda*** bir tomonlama axborot uzatiladi. Muomala o'z ichiga hamkorlik faoliyatining qatnashchilari bilan o‘zaro axborot almashuvini qamrab olgan boiib, kommunikativ muloqot sifatida tavsiflanishi mumkin. O‘qituvchi va o‘quvchi bir - birlari bilan muloqotga kirishishi jarayonida muloqotning muhim vositalari bo’lmish til va nutq faoliyati bevosita muhim ahamiyat kasb etadi.
2. ***Interaktiv muloqotda*** muhim jihati ikki tomonlama bir-biriga ta’sir etishdir. Muloqotga kirishuvchi 0 ‘qituvchi o’zaro ta’sir etishda, o‘quvchilaming tarbiyaviy faoliyatiga nafaqat so'z orqali, balki fikr almashinuv, xatti - harakat va xulq-atvori bilan o'zaro ta’sir o‘tkazishi tushuniladi.
3. ***Perseptiv muloqotda*** O‘qituvchi va O‘quvchilar jamoasi o‘zaro birbirlarini idrok qilishi, anglashi tushuniladi. Bunda muloqotga kirishuvchilar o‘zaro bir-birlarini idrok qilish asosida ulardan biri ikkinchisining ishonchini qozonadi, aqlli, farosatli, tajribali. yuksak tayyorgarlikka ega barkamol inson sifatida idrok qilinadi.

162. Ta'limning aniq va o'lchandigan natijalarini hamda ushbu natijalarga erishishda aniq muddatlar (yil,chorak,dars) uchun vazifalarni aniqlash va ularni rejalarda shakllantirish o’qituvchilar kasbiy kompetensiyasining qaysi mehnat vazifasiga mansub zarur ko'nikma?
JAVOB: O’quv jarayonini rejalashtirish

METODIK TOMCHI

QO'SHIMCHA MA'LUMOTLAR, Ushbu ma'lumotlar bilan tanishib chiqing:

Didaktik (yoki ta'limiy) tahlil. Tahlilning bu turida mavzuning ilmiyligi va izchilligi, oddiydan murakkabga tomon yo'nalishi, ko'rgazmaliligi va berilayotgan bilim, yangi axborotlarning hayotiyligi, ularning jonli va ravon tilda yoritib berilishi nazarda tutiladi.

Uslubiy tahlil. Bunda o'qituvchi faoliyatining ikki tomoni: birinchidan, o'rganilayotgan mavzuga dasturda mo'ljallangan soatda, uni qanday usullar yordamida, o'quvchilarning yoshi va shaxsiy-psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda yetkazib bera olishi, o'quvchilarni o'ylashga, izlanishga majbur etishi va unga sharoit yaratishi; ikkinchidan, o'qituvchi sifatidagi tajribalari qay darajada ekanligini namoyish eta olishi nazarda tutiladi.

TARIXDAN TOMCHI

Psixologik tahlil. Bu tahlilda, avvalo, o'quvchilarning kayfiyati, ularning sog'ligi, jamoadagi sog'lom muhit, o'quvchilarning hushyorligi, fanga bo'lgan qiziqishlari, o'qituvchiga munosabati, o'quvchilarning hozirjavobligi, sezgir va topqirligi, idroki, yangi va avvalgi materiallarni esda saqlashlari, ifodali va mantiqiy tafakkurlari, o'quvchilar farazi, oldida turgan mas'uliyatlariga nisbatan o'quvchilarning irodali yoki irodasizligi, ulardagi qobiliyat, bilim, ko'nikma va malakalar ko'lami kabi tomonlar kiradi. O'qituvchining favqulodda vujudga kelgan vaziyatdan o'z obro'sini saqlagan holda chiqa olishi, o'zini boshqara olishi ham inobatga olinadi.

Pedagogik tahlil. Tahlilning bu turi ancha murakkab va mas'uliyatli bo'lib, o'qituvchining tashqi qiyofasi, o'quvchilar bilan til topa olish mahorati, madaniyati, odobi bilan birgalikda dars jarayonida umuminsoniy tarbiyaning tarkibiy qismlarini o'quvchilarga bera olishi va uning nutq madaniyati ham nazarda tutiladi.

Mashg'ulot mobaynida hozirgi kunda dolzarb bo'lib turgan milliy tarbiya (ekologik, iqtisodiy, axloqiy, jinsiy, mehnat, nafosat va milliy istiqlol g'oyasini singdirish) elementlari qanday amalga oshirildi?

Bu tarbiya turlaridan qay biriga aynan shu darsda ko'proq e'tibor berildi?

Dars tarbiyaviy ta'sirining samarasi qanday bo'ldi?

O'qituvchining hamkorlikdagi vazifasi tahlili: o'quvchilarni fikrlashga o'rgatish, aniq fikr va materiallarni o'rganib, mulohaza yuritish, fikr bildirishni ta'minlashi, o quvchilarni izlanishga, ijodkorlikka o'rgatishi, o'quvchining o'zi mustaqil fikrga ega bo'la olishi.

Yakuniy xulosa. O'qituvchining xulosasi, dars rejasining bajarilishi, o'qituvchining darsda o'z oldiga qo'ygan ta'lim-tarbiya maqsadiga to'liq erishishi yoki erisha olmaganligi, o'quvchilar bilimining sifati, Davlat ta'lim standartiga mosligi, mavzuni avvalgi mavzu bilan bog'liqligi, o'qituvchining metodik, ilmiy yordamga muhtojligi, o'qituvchining mutaxassisligi bo'yicha fikrlar va takliflar, yo'l-yo'riqlar bayon etiladi.

Kommunikativ qobiliyat: o'qituvchining pedagogik jamoa va ota-onalar, mahalla ahli bilan bo'ladigan o'zaro muloqotida, ularning ruhiy holatlarini tushunish va ularga hamdard bo'lish, muloqotga kirishishida pok ko'ngillilik. O'qituvchi bunda psixologik bilimlarga ega bo'lishi, muomala madaniyatini muntazam o'zida shakllantirib borishi lozim.

Perseptiv qobiliyat: tashqi olamni va muhitni sezish, idrok etish, ya'ni kuzatuvchanlik muhim rol o'ynaydi. O'qituvchining shijoati natijasida rivojlanadi, takomillashadi. O'qituvchi o'quvchining psixologiyasini, psixik holatini o'ziga singdirib idrok etadi, sinf jamoasining holatiga pedagogik vaziyatiga odilona baho beradi.

Empatik qobiliyat: bolalarga bo'lgan muhabbatdan kelib chiqadigan o'quvchilarning his-tuyg'usini, psixologik holatlarini qalbdan his etish, tushunish, idrok etish, ularga achinish xususiyatlaridir.

Ta'lim jarayonini muqobillashtirish qobiliyati: o'qituvchi o'z bilimini o'quvchi ongi va tafakkuriga kam kuch sarflash evaziga yetkaza olishi, ta'lim va tarbiyada belgilangan muddatda maqsadga erishish qobiliyatidir.

Didaktik qobiliyat: o'quvchilar bilan muloqot qilishda, pedagogikaning ta'lim va tarbiyaviy qonuniyatlarini hamda metodlarini chuqur o'zlashtirgan holda samarali dars berish qobiliyatidir. Shuningdek, dars pedagogik texnologiyalar asosida jahon andozalariga, hozirgi zamon talablariga javob berishi kerak.

Tashkilotchilik qobiliyati: pedagogik qobiliyatning tarkibiy qismidir. U sinf o'quvchilarining o'qituvchi tomonidan turli jamoat ishlariga, to'garaklarga jalb qila olishida, sinf jamoasining har bir o'quvchiga faol vaziyatni ta'minlab berishida namoyon bo'ladi.

Konstruktiv qobiliyat: o'qituvchining o'quv–tarbiyaviy faoliyatni puxta rejalashtirishi asosida yuzaga keladigan kasbiy pedagogik vaziyat bosqichlarini oldindan ko'ra olishi.

Bilish qobiliyati: o'qituvchining o'z fanini va boshqa fanlarni chuqur bilishida, o'zlashtirishi va amaliyotda namoyon etishi.

Anglash (tushunish) qobiliyati: o'qituvchining ziyrakligi va uddaburonligi, voqea va hodisalarni chuqur idrok etib, ularga adolatli munosabatda bo'lishi.

O'quv axborotiga munosabatiga ko'ra ta'lim vositalari yangi materialni o'rganish vositalari, takrorlash, mustahkamlash, umumlashtirish vositalari, bilimlarni nazoart qilish vositalari, o'quv jarayonini tashkil etish va boshqarish vositalari va axborot vositalariga bo'linadi.

O'quv jarayonidagi vazifasiga ko'ra ta'lim vositalari kommunikatsiya (muloqot) va o'quv ishlari vositalariga tasnif etiladi. O'quv ishi vazifa, muammo, masalalarni hal etish, turli mashqlarni bajarish jarayonidir. Ta'lim-kommunikatsiya (muloqot) o'qituvchi va o'quvchilarning o'quv faoliyati sanaladigan kommunikativ-faoliyatli jarayon. Kommunikatsiya - bu kodlash (o'qituvchi nutqidagi atamalarda), uzatish (yozilish) va o'quvchilarning axborotni qabul qilishi (tushunish va dastlabki eslab qolish).

Didaktik vositalar his qilish, sezish uchun foydalanishiga ko'ra ham tasnif qilinadi. Bunday bog'liqlikka ko'ra didaktik vositalar vizual (ko'rish)- haqiqiy(original) narsalar yoki turli obrazli ekvivalentlari, diagrammalar, kartalar; audial(eshitish) - radio, magnitofon, musiqa asboblari; audioizual(ko'rish-eshitish)- ovozli filmlar, televidenie, kompyuterlar, didaktik mashinalar, elektron darsliklar.

Ta'limning texnik vositalari. TTV - bu o'zida o'quv- axborotlarini ekranli-ovozli aks ettiruvchi asbob va moslamalardir. Ularga quyidagilar kiradi: o'quv kinofilmlari; diafilmlar; kompyuterlar; magnitofon tasmalari; radioeshittirish; teleko'rsatuvlar.

Ta'limning texnik vositalarini quyidagi turlarga ajratish mumkin: axborot; aralash(kombinatsion); trenajyor; bilimlarni nazorat qilish vositalari; audiovizual vositalar.

Ta' limning texnik vositalari quyidagi **funktsiyalarni** bajaradi:

- ta'limning sifati va samaradorligini oshiradi;
- o'quv jarayonining jadallashuvini ta'minlaydi;
- o'quvchilarni idrok qilishga yo'naltiradi;
- o'quvchilarda bilimlarni egallashga nisbatan katta qiziqish hosil qiladi;
- dunyoqarashni, ishonchni, o'quvchilarning axloqiy qiyofasini

ko'nikma va malakalar majmuasini egallagan, jismoniy imkoniyat, aqliy qobiliyat va huquqlari ta'minlangan mehnat faoliyati (mashg'uloti)ning turidir;

-kasbiy kompetensiya — bilim, ko'nikma va amaliy tajriba asosida kasbiy faoliyatga tegishli vazifalarni bajarishda faoliyat yuritish qobiliyati;

-kasb-hunar maktabi — Xalqaro tasniflagichning 3-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari asosida 9-sinf bitiruvchilarini ijtimoiy qo'llab-quvvatlashga qaratilgan boshlang'ich professional ta'lim bosqichida kadrlar tayyorlaydigan ta'lim muassasalari;

-kvalifikatsiya — kasbiy mahorat darajasi yoki pog'onasi kasbiy talablarning muayyan pog'onasiga muvofiqligi darajasi;

-kollej — Xalqaro tasniflagichning 4-darajasigacha mos keluvchi ta'lim dasturlari asosida kadrlar tayyorlaydigan vazirliklar va idoralar tizimida faoliyat ko'rsatadigan ta'lim muassasalari;

-kompetensiya — bilim, ko'nikma, malaka va shaxsiy sifatlar majmui;

-ko'nikma — muayyan vazifani bajarish uchun egallangan qobiliyat;

-mutaxassislik — biror kasb doirasida ma'lum bir faoliyat turi uchun maxsus tayyorgarlik va amaliy tajribasi bilan erishilgan zarur bilim, ko'nikma va malakalar majmui;

-professional standart — xodimga ma'lum bir kasbiy faoliyat turini, shu jumladan, ma'lum bir mehnat funksiyasini bajarish uchun zarur bo'lgan malaka talablari;

-professional ta'lim — ta'lim oluvchilarda ma'lum bir mutaxassislik va kasblar bo'yicha kasbiy kompetensiyalarni shakllantiradigan va rivojlantiradigan uzluksiz ta'lim tizimi;

-tabaqalashtirilgan ta'lim dasturi — Xalqaro tasniflagichning tegishli darajalariga muvofiq boshlang'ich, o'rta va o'rta maxsus professional ta'limda kadrlar tayyorlash uchun kasb yoki mutaxassisliklarning murakkablik darajalari, o'qitish muddatlari bir-biridan farq qiladigan ta'lim dasturi;

-ta'lim dasturi — professional ta'lim muassasasi bitiruvchisiga muayyan egallagan kasb yoki mutaxassislik bo'yicha kasbiy faoliyatni malakali bajarish imkonini berishga qaratilgan professional ta'lim tayyorgarligining asosiy mazmunini aniqlovchi davlat ta'lim standartlari, o'quv rejasi, o'quv fanlari (modullar) dasturlari, malaka amaliyot dasturlaridan iborat hujjatlar to'plami;

-davlat ta'lim standartlari — davlat tomonidan ta'limning mazmuni va sifatiga nisbatan belgilanadigan talablar majmui;

-texnikum — Xalqaro tasniflagichning 5-darajasigacha mos keluvchi va oliy ta'lim tizimi bilan integratsiyalashgan ta'lim dasturlari asosida kadrlar tayyorlaydigan hamda oliy ta'lim muassasalari huzurida faoliyat yuritadigan ta'lim muassasalari;

-umumiy kompetensiya — bilim, ko'nikma va amaliy tajriba asosida kasbiga yaqin faoliyat turlarining ko'pchiligi uchun umumiy bo'lgan masalalarni hal etishda muvaffaqiyatli faoliyat yuritish qobiliyati;

-o'rta maxsus professional ta'lim — Xalqaro tasniflagichning 5-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari;

-o'rta professional ta'lim — Xalqaro tasniflagichning 4-darajasiga mos keluvchi ta'lim dasturlari;

-o'qitishning dual tizimi — ta'limning nazariy qismi ta'lim muassasasida va amaliy qismi ish joylarida tashkil etiladigan o'qitish turi;

-o'quv rejasi — professional ta'limning muayyan kasbi yoki mutaxassisligi bo'yicha o'quv faoliyati turlari, o'quv fanlari (modullari) va kurslari hamda malaka amaliyotlari tarkibi, ularni o'rganish izchilligi, soha va tarmoqlarda ish turlarining mavsumiyligini hamda soatlardagi hajmini belgilaydigan hujjat;

-o'quv dasturi — professional ta'lim o'quv rejasiga kiritilgan fanlar va amaliyotlarning mazmuni, o'qitishning maqbul usullari, axborot manbalari ko'rsatilgan hujjat;

-o'quv jarayonining grafigi — ta'lim jarayonining ketma-ketligi va almashuvchanligini, attestatsiya va ta'til vaqtlarini belgilovchi hujjat.

Alisherning xotirasi juda yaxshi. Shuning uchun, u axborotlarni, matnlarni, qo'shiqlarni osongina yod oladi. Maktabdagi bayramlarda Alisher o'zining rolini o'ynash bilan birga, boshqa bolalarning roliga suflyorlik qiladi, bu bilan boshqa bolalarning o'zlarini namoyon qilishlariga **xalaqit beradi**, bayramning borish qoidasiga xilof ish tutadi.

Bu vaziyatda qanday yo'l tutish kerak?

1. Alisherga alohida – suflyor rolini berish. "Sening vazifang: chiqishlar qilinayotgan vaqtda bolalar aytadigan so'zlarini yodlaridan chiqarib qo'ymasliklarini kuzatib borishdan iborat.
2. Bayramga qadar Alisher bilan "Haqiqiy artist o'zini qanday tutishi kerak"ligi haqida suhbatlashish lozim.
3. Alisherni boshqa faoliyat turlari (to'garak ishi)ga qiziqtirish kerak.
4. Ota-onasi bilan ishlash kerak. Ota-ona Alisher xulqiga nisbatan qanday munosabatda bo'lishlarini aniqlash lozim.

163.
JAVOB; 1,2 **(3-variant ham qisman to'g'ri keladi. Bunda savol varaiantlariga qaralsin)**

164. Quyidagi sanab o'tilganlar qaysi dars turining tuzilishi?
1) tashkiliy qism;
2) yangi mavzuni bayon qilish;
3) o'rganilgan materialni mustahkamlash;
4) uy vazifasini berish.

A) Yangi bilimlarni bayon qilish darsi
B) O'rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash darsi
C) Aralash dars
D) O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsi.

165. Darsda ko'rgazma va tarqatma materiallardan foydalanishning maqsadi nima?
1. darslarni qiziqarli qilish, ularni yengil o'zlashtirish;
2. o'qituvchiga konsepsiyalarni oson bayon etishga imkon berish.
3. o'quvchilarni xatolarini ko'rsatish orqali bilimlarini mustahkamlash
JAVOB: 1,2

166. Blum taksonomiyasi mezonlarining ketma ketligini toping.
JAVOB: Shu ma'lumot va ketma-ketlik to'g'ri:
1. Bilish
2. Tushunish
3. Qo'llash
4. Tahlil.
5. Sintez
6. Baholash

167. Mos ma'lumotlarni eslab qoling.

O'qituvchi tadbir uyushtirishni reja qildi va har bir o`quvchiga **o'zi rol berdi. O'quvchilarni iqidorini hisobga olmagan holda.** Bu vaziyat qanday ta'lim turi	avtoritar
O'qituvchi tadbir uyushtirishni reja qildi va har bir o'quvchiga mos **rol bo'lib berdi.** Bu vaziyat qanday ta'lim turi	demokratik

METODIK TOMCHI

MANBA BILAN TANISHIB CHIQING.

***Ўқитувчи нутқи** – педагогнинг таълим-тарбия жараёнида тил воситаларидан фойдаланиши*

Ижтимоий муносабатларни ташкил этишда нутқнинг монолог, диалог, полилог шаклларидан фойдаланилади. Ўқитувчи фаолиятида ҳам нутқнинг айнан мана шаклларидан фойдаланиш ҳолатлари кузатилади (18-расм):

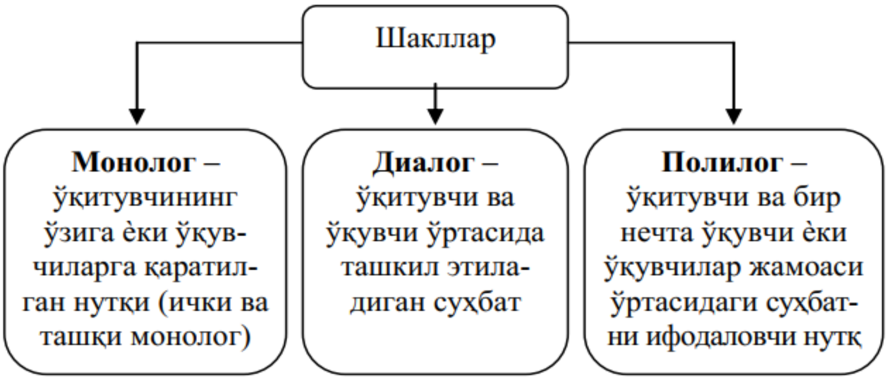

168. Professional ta’limning muayyan kasbi yoki mutaxassisligi bo‘yicha **o‘quv faoliyati turlari, o‘quv fanlari (modullari) va kurslari** hamda malaka amaliyotlari tarkibi, ularni o‘rganish izchilligi, soha va tarmoqlarda ish turlarining **mavsumiyligini hamda soatlardagi hajmini** belgilaydigan hujjat qaysi?

JAVOB: O’quv rejasi

169. Kompetensiyaviy yondashuvda ta'limning an'anaviy uch elementi ketma ketligini tanlang (triada – uchlik)

1) bilim
2) ko'nikma
3) malaka
4) amaliy faoliyat
5) kompetensiya
6) kompetentlik

A) 2,5,6   B) 2,1,5
C) 4.2.1   **D) 1,2,3**

169. Kompetensiyaviy yondashuvda ta'limning an'anaviy uch elementi ketma ketligini tanlang (triada – uchlik)

1) kompetensiya
2) malaka
3) amaliy faoliyat
4) ko'nikma
5) bilim
6) kompetentlik

A) 5,4,1,3,6,2   **B) 5,4,2,3,1,6**
C) 5,3,4,2,1,6   D) 4,5,3,6,2,1

BILIB OLING: Kompetentsiyaviy yondashuvda ta’limning an’anaviy tarkibidagi:
uch elementi (triada) - «Bilim - Ko‘nikma - Malaka»
oltita birlik (sikstet) - Bilim - Ko‘nikma - Malaka - Amaliy faoliyat - Kompetensiya – Kompetentlik

170. Darsda o’qituvchi sinf o'quvchilariga havoning ifloslanishi rasmlarini ko'rsatdi va uning sabalarini tushuntirdi. So'ngra o'qituvchi o'quvchilar bilan kelajakda ifloslanishning oldini oldini olish va kamaytirish yo'llarini muhokama qildi. Eng yaxshi yechimlarni doskaga yozishdi.
Ushbu darsda qanday o’qtish turidan foydalanilgan?

A) Modul ta’limi

METODIK TOMCHI

B) Dasturiy ta'lim
C) Muammoli ta'lim
D) Interfaol ta'lim

ASOS: Quyidagi manbalar bilan tanishib chiqing:

1. Муаммоли таълим замонавий таълим моҳиятини акс эттирувчи илғор педагогик технология ҳисобланади. Таълим амалиётида ундан фойдаланиш таълим олувчиларда ижодий изланиш, кичик тадқиқотларни амалга ошириш, муайян фаразларни илгари суриш, натижаларни асослаш, маълум хулосаларга келиш каби кўникма, малакаларни шакллантиришга хизмат қилади. Муаммоли ўқитишда муаммоли вазиятларни ҳал қилиш методи фаол қўлланилади. Муаммоли вазиятларни ҳал қилишда баҳс-мунозаралардан фойдаланилади. Бунда, айникса, кичик гуруҳларда ишлаш самарали кечади.

Demak, muayyan mavzuni muammo shaklida olib chiqish yo'li bilan egallanadigan bilim, ko'nikma va malakalar yig'indisi muammoli ta'lim deyiladi.

Muammoli ta'lim quyidagilarda ko'rinadi:

1. Muammo
2. Muammoli savol
3. Muammoli vazifa
4. Muammoli topshiriq
5. Muammoli vaziyat.

Muammoning o'zi yunoncha "problem" so'zidan olingan bo'lib, vazifa, topshiriq degan ma'nolarni anglatadi.

171. Pedagogik texnologiyalarning 3 ta darajasi mavjud:

Moslik, to'g'ri javob: Jadvalda ma'lumotlar qatorga mos berilgan eslab qoling.

Umumiy metodik daraja	pedagogik texnologiyaning umumiy qonuniyatlari, konseptual asoslari, o'qituvchi va o'quvchining bilish faoliyatini tashkil etish va boshqarishning o'ziga xos xususiyatlari ishlab chiqiladi.
Xususiy metodik daraja	muayyan bir o'quv fani, kursni o'qitish jarayonining maqsadi va vazifalarini amalga oshirish maqsadida ta'lim mazmunini o'quvchilar ongiga singdirishda foydalaniladigan o'qitish metodlari, vositalari va shakllarining majmuasi tushuniladi.
Lokal (modul) daraja	ta'lim-tarbiya jarayonining ma'lum bir qismida mazkur qismning xususiy didaktik va tarbiyaviy maqsadini hal etishga qaratilgan texnologiya tushuniladi.

172. O'quvchining ma'lum xatti-harakatlariga jamoa yoki uning tarbiyasi uchun mas'ul bo'lgan subyektlar (ota-onalar, vasiylar, jamoatchilik vakillari va boshqalar) oldida baho berish bu…

JAVOB: Uyaltirish

173. Eng muhim jazo chorasi, Bunda o'qituvchi o'quvchiga **yuzma-yuz turib tanbeh beradi**, buni kundaligiga yozib qo'yish mumkin bo'lsa bu jarayon….

JAVOB: tanbeh berish

174. ta'lim turlari bilan tanishib chiqing.

METOD

Айни вактда жахон таълими тажрибасига асосланган холда таълим муассасаларида шахсга йўналтирилган таълим технологияларининг кўйидаги турларидан кенг фойдаланиш имконияти юзага келган (71-расм):

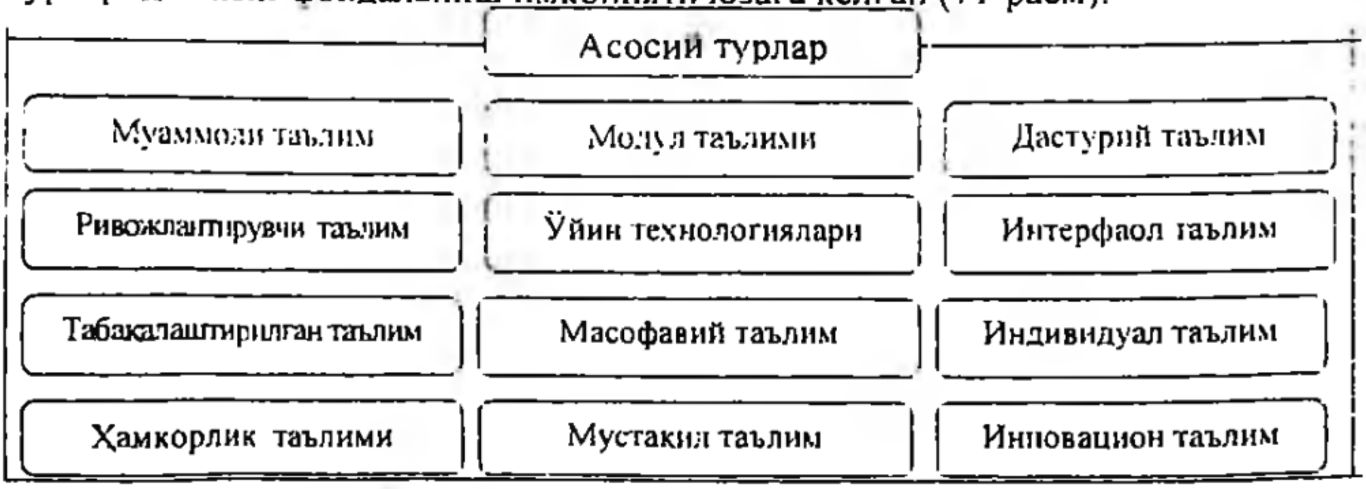

71-расм. Шахсга йўналтирилган технологияларининг асосий турлари

198

175. Pedagogning o'z ustida ishlash bosqichlarining to'g'ri ketma-ketligini aniqlang:
1.Ushbu qaror bo'yicha amaliy harakatlarni samarali tashkil etish yo'llarini izlash
2.Yutuqlarini boyitish va kamchiliklarni bartaraf etish yuzasidan aniq qarorga kelish
3. O'z faoliyatini tahlil qilish asosida yutuq va kamchiliklarni aniqlash
JAVOB: 3,2,1

176. O`qituvchi doim o`quvchilarga buyruq berar, gap qaytargan o`quvchini xushlamas, notugri gapirsa jazolardi, doimo shu uslubda dars o`tish nimalarga olib keladi
JAVOB: O`quvchilar mustaqil fikrlamay quyadilar

177. O`qituvchi ota onalar majlisini o`tkazmoqchi qanday usularni qo`llashi kerak
JAVOB: Samarali muloqot

178. Pedagogik faoliyatni tashkil etish va ijtimoiy xulq atvor ko`nikmalarini shakllantirish usullarini aniqlang.Quyidagilarni barchasi:
1. *pedagogik tahlil*
2. *o'rganish*
3. *mashq qilish*
4. *tarbiyalovchi vaziyatlar*
5. *rag'batlantirish*

179. Ta`lim vositalariga kiruvchi javoblarni eslab qoling. Quyidagilarni barchasi
1. *o`quv qo`llanmalar*
2. *namoyishli qurilmalar*
3. *texnik vositalar*
4. *ko`rgazmali qurollar*
5. *o`quv ustaxonasi jihozlari*
6. *darslik*

180. O'qituvchi nima uchun ochiq darslarni tayyorlaydi va o'tkazadi(savol shu mazmunda)
JAVOB: O'z o'zini rivojlantirish uchun

181. Darsdan oqilona foydalanish qaysi kompetensiyaga tegishli
JAVOB: Ta`lim samaradorligini taminlash

182. Moslikni eslab qoling.

O`qituvchining Ta'lim va tarbiya jarayonini boshqarish yo'nalishida:	1. O'quv jarayonini rejalashtirish 2. Ta'lim samaradorligini ta'minlash (ta'lim dasturini amalga oshirish) 3. O'zlashtirishni baholash va qayta aloqani taqdim etish 4. Tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish 5. Xavfsiz rivojlantiruvchi ta'lim muhitini yaratish va ta'minlas
O`qituvchi Kasbiy rivojlanish va hamkorlik yo'nalishida:	1. O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish 2. Hamkasblar va ta'lim oluvchilarning ota-onalari (ularning o'rnini bosuvchi shaxslar) bilan hamkorlik
O`qituvcihining Umumlashtirilgan mehnat vazifalari:	1. Ta'lim va tarbiya jarayonini boshqarish 2. Kasbiy rivojlanish va hamkorlik

183. kommunakativlik nima?
JAVOB: O`qituvchining o'quvchilar bilan ijobiy muomalada bo'lishi

184. Darsda o`qituvchi o`quvchilarni guruhlarga ajratib muammoli vaziyat topshirigini berdi. Har bir guruh turli usullardan foydalanib muaamoni hal qilib yechimini ustozga taqdim etdi. Bunda qaysi metod qo'llanilgan.
JAVOB: Evristik

185. Moslikni va mos ta'rifni eslab qoling!

monolog	O`qituvchi o'quvchilarga yangi mavzuni ma'ruza tarzida tushuntirib berdi. Dars davomida o'qituvchi faol bo'lib, **o'quvchilarga qaratilgan nutq so'zladi.**
dialog	O`qituvchi darsni **bir o'quvchidan** savol-javob orqali o`tilgan darsni so`radi. Bu vaziyatda Dialog
polilog	Pedagog o'tilgan mavzu yuzasidan **bir nechta o'quvchi bilan suhbat** o'tkazdi. Bu jarayon qaysi muloqot turiga kiradi?
polilog	O`qituvchi o`quvchilar bilan **birgalikda o`tgan darsni** takrorlashdi. O`qituvchi savol berdi, ular javob berishdi. Bu vaziyatda polilog

METODIK TOMCHI

186. Moslashtiring va moslikni eslab qoling.

1	a) tashkiliy qism; b) o'tilgan mavzuni takrorlash (uy vazifasini tekshirish); v) yangi mavzuni bayon qilish; g) o'rganilgan materialni mustahkamlash; d) o'quvchilarni baholash; e) uy vazifasini berish.	A	Yangi bilimlarni bayon qilish darsining tuzilishi
2	a) tashkiliy qism; b) yangi mavzuni bayon qilish; v) o'rganilgan materialni mustahkamlash; d) uy vazifasini berish.	B	O'rganilganlarni takrorlash va mustahkamlash darsining tuzilishi
3	a) tashkiliy qism; b) o'rganilgan mavzularga doir savol-javob o'tkazish; v) o'rganilgan mavzularga doir amaliy topshiriqlarni bajarish; g) o'quvchilarni baholash.	D	Aralash darsning tuzilishi:
4	a) tashkiliy qism; b) o'rganilganlarni umumiy tarzda takrorlash (yodga tushirish); v) nazorat ishini o'tkazish; g) uy vazif	E	Amaliy darslarning tuzilishi
5	a) tashkiliy qism; b) nazariy materiallarni mustahkamlash; v) laboratoriya ishini o'tkazish; g) o'quvchilarni baholash; d) uy vazifasi.	F	O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini nazorat qilish darsining tuzilishi
6	a) tashkiliy qism; b) nazariy materiallarni mustahkamlash; v) amaliy ish topshiriqlarini bajarish; g) o'quvchilarni baholash; d) uy vazifasi.	G	Laboratoriya darslarining tuzilishi

Javobi	1	2	3	4	5	6
	D	A	B	F	G	E

m

Қуйида касбий компетентлик негизида акс этувчи сифатларнинг моҳияти қисқача ѐритилади.

1. Ижтимоий компетентлик – ижтимоий муносабатларда фаоллик кўрсатиш кўникма, малакаларига эгалик, касбий фаолиятда субъектлар билан мулоқотга кириша олиш.

2. Махсус компетентлик – касбий-педагогик фаолиятни ташкил этишга тайѐрланиш, касбий-педагогик вазифаларни оқилона ҳал қилиш, фаолияти натижаларини реал баҳолаш, БКМни изчил ривожлантириб бориш бўлиб, ушбу компетентлик негизида психологик, методик, информацион, креатив, инновацион ва коммуникатив компетентлик кўзга ташланади. Улар ўзида қуйидаги мазмунни ифодалайди:

a) **психологик компетентлик** – педагогик жараѐнда соғлом психологик муҳитни ярата олиш, талабалар ва таълим жараѐнининг бошқа иштирокчилари билан ижобий мулоқотни ташкил этиш, турли салбий психологик зиддиятларни ўз вақтида англай олиш ва бартараф эта олиш;

b) **методик компетентлик** – педагогик жараѐнни методик жиҳатдан оқилона ташкил этиш, таълим ѐки тарбиявий фаолият шаклларини тўғри белгилаш, метод ва воситаларни мақсадга мувофиқ танлай олиш, методларни самарали қўллай олиш, воситаларни муваффақиятли қўллаш;

c) **информацион компетентлик** – ахборот муҳитида зарур, муҳим, керакли, фойдали маълумотларни излаш, йиғиш, саралаш, қайта ишлаш ва улардан мақсадли, ўринли, самарали фойдаланиш;

d) **креатив компетентлик** – педагогик фаолиятга нисбатан танқидий ва ижодий ѐндошиш, ўзининг ижодкорлик малакаларига эгалигини намойиш эта олиш;

e) **инновацион компетентлик** – педагогик жараѐнни такомиллаштириш, таълим сифатини яхшилаш, тарбия жараѐнининг самарадорлигини оширишга доир янги ғояларни илгари суриш, уларни амалиѐтга муваффақиятли татбиқ этиш;

f) **коммуникатив компетентлик** – таълим жараѐнининг барча иштирокчилари, жумладан, талабалар билан самимий мулоқотда бўлиш, уларни тинглай билиш, уларга ижобий таъсир кўрсата олиш.

g) **Шахсий компетентлик** – изчил равишда касбий ўсишга эришиш, малака даражасини ошириб бориш, касбий фаолиятда ўз ички имкониятларини намоѐн қилиш.

h) **Технологик компетентлик** – касбий-педагогик БКМни бойитадиган илғор технологияларни ўзлаштириш, замонавий восита, техника ва технологиялардан фойдалана олиш.

i) **Экстремал компетентлик** – фавқулотда вазиятлар (табиий офатлар, технологик жараѐн ишдан чиққан)да, педагогик низолар юзага келганда оқилона қарор қабул қилиш, тўғри ҳаракатланиш малакасига эгалик.

Yuqoridagi manba ma'lumotlarni o'rganib chiqing bir qancha savollar tushmoqda.

187. O'qituvchi darsni o'z vaqtida boshladi, **ikki o'quvchi darsga kech qolib keldi.** O'qituvchi ularni kutub turishlarini aytib, yangi mavzuni tushuntirishda davom etdi. Yangi mavzuni mustahkamlash vaqtida **kech qolgan o'qituvchilarni ogohlantirib, yangi mavzuni so'zlab berishlarini aytdi.** Bu vaziyatda o'qituvchining qanday sifati namoyon bo'ldi?
A) Pedagogik hamdardlik
B) Pedagogik nazokat
C) Pedagogik bilimdonlik
D) Pedagogik burch

188. Boshlang'ich sinf o'qituvchisi attestatsiya jarayonida **yetarli ball to'play olmadi.** o'qituvchi esa bu holatdan mayli bu menga bir tajriba bo'ldi deb kayfiyatini o'zgartirmadi. Bu vaziyatda o'qituvchining qanday hususiyati namoyon bo'lmoqda?
JAVOB: optimistik
189. O‘quv diskussiyasining bosh maqsadi nima?
A. Bilishga bo‘lgan qiziqishni rag‘batlantirish
B. Tarbiyalash, rivojlantirish, ta’lim berish
C. Nazorat, o‘z-o‘zini nazorat qilish
D. Axloqiy xislatlarni shakllantirish

190. **Pedagogik muloqot.** Shu qoidani yaxshilab tushunib oling. Pedagogik vaziyatlarda savol bo’lib tushmoqda. Siz qoidani yaxshilab anglab oling. Shunda qiynalmaysiz?
1. Pedagogik muloqotning **avtoritar uslubi** – pedagogik muloqotda o‘qituvchining mutloq ustunligini ifodalovchi uslub
2. Pedagogik muloqotning **demokratik uslubi** – pedagogik muloqotda o‘qituvchi va o‘quvchilarning o‘zaro hamkorligini ifodalovchi uslub
3. Pedagogik muloqotning **liberal uslubi** – pedagogik muloqotda o‘qituvchining e’tiborsizligini ifodalovchi uslub

191. Biologiya o‘qituvchisi darsni maktab issiqxonasida o‘tdi va bolalarga vazifalar taqsimlab berdi. Bolalar topshiriqlarni bajarish bilan birga mavzuni tushuntiradi. Ushbu jarayonda o‘qituvchi qanday usul qo‘lladi?
A) ekskursiya
B) laboratoriya
C) amaliy
D) evristik

192. Ta’lim vositalari tasnifiga ko’ra qanday turlarga bo’linadi?
A) Faoliyat sub’yektiga ko’ra; faoliyat ob’yektiga ko’ra; qo’llanishiga ko’ra; o’quv jarayonidagi vazifasiga ko’ra.
B) Faoliyat sub’yektiga ko’ra; faoliyat ob’yektiga ko’ra; o’quv axborotiga munosabatiga ko’ra; o’quv jarayonidagi vazifasiga ko’ra.
C) Faoliyat sub’yektiga ko’ra; faoliyat ob’yektiga ko’ra; o’quv axborotiga munosabatiga ko’ra; tuzilishiga ko’ra.
D) Faoliyat sub’yektiga ko’ra; o’quv axborotiga munosabatiga ko’ra; o’quv jarayonidagi vazifasiga ko’ra

METODIK TOMCHI

193. Ta'lim vositalari bu – ....
A. o'qitish samaradorligini ta'minlovchi darslik, qo'llanma, xarita, o'quv qurollari kabi obyektiv omillar
B. o'qitish samaradorligini ta'minlovchi diagramma, plakat, rayem, chizma, proyektor, magnitafon, video magnitafon, uskuna, televizor, radio, kompyuter kabi obyektiv omillar
C. subyektiv (o'qituvchi nutqi, namunasi, muayyan shaxs xayoti, faoliyatiga oid misollar, x.k.) omillar
D barcha javoblar to'gri

194. Nuqsonli bolalar guruhlarda ta'lim olishlari uchun quyidagi:
a) Nutqida nuqsoni bor bolalar uchun guruhlarda o'quvchi soni – ko'pi bilan 12 nafar
b) ko'zi ojiz bolalar uchun guruhlarda o'quvchi soni – ko'pi bilan 10 nafar
c) tayanch-harakat apparati buzilgan bolalar uchun guruhlarda – 18 nafar

195. Har bir dars quyidagi uchta asosiy maqsadga erishishga yo'naltiriladi.
1) o'qitish 2) tarbiyalash 3) rivojlantirish

196. ta'limning yordamchi shakllarini belgilang: barchasi to'g'ri eslab qoling
1) to'garak,
2) konferensiya,
3) maslahat (konsultatsiya),
4) fakultativ mashg'ulot,
5) o'quv ekskursiyalari,
7) o'quvchining mustaqil uy ishlari.

197. Maummoli ta'lim qaysi shaklda namoyon bo'ladi. **barchasi to'g'ri eslab qoling**
1) muammo
2) muammoli savol
3) mummoli vazifa
4) muammoli topshiriq
5) muammoli vaziyat

198. **Pedagog o'quvchilar uchun muammoli vaziyat tug'di, keyin ular javobini aniqlayotganda o'qtuvchining o'zi aralashmay chetda turdi. Ushbu holatda o'qtuvchi qanday usul qo'lladi?**
A) Evristik
B) Interfaol
C) Didaktik
D) Suhbat

Evristik metod haqida qisqacha ma'lumot: O'qitishda evristik metod. Evristik usul bu fanni o'qituvchidan mustaqil ravishda anglash uchun kashfiyot usuli. U laboratoriya mashg'ulotlarining maxsus turi (evristik mashg'ulotlar) uchun kuchli advokat edi. Bu erda talaba mustaqil ravishda kashfiyotga o'tadi, shuning uchun o'qituvchi ushbu usul bo'yicha yordam yoki ko'rsatma bermaydi. O'qituvchi talabalar uchun muammo tug'diradi, keyin ular javobni aniqlayotganda chetda turadi.

METODIK TOMCHI

199. Nargiza ismli o’qtuvchi tadbir o’tkazishni **rejalashtirdi** va o’quvchilarning **har biriga mos rol bo’lib berdi.** Tadbir juda yaxshi o’tdi. Ushbu vaziyatda pedagog qanday uslub qo’lladi?

A) Demokratik @METODIK_TOMCHI
B) Liberal
C) Liberal-demokratik
D) Avtoritar

200. Eslab qoling:

Empatiya – Hamdardlik
Simpatiya – Mayl,Havas,Ichki qiziqish
Antipatiya – Yoqtirmaslik

201. O’qish savodxonligining maqsadi nima ?

JAVOB: Axborotni olish va undan foydalanish, badiiy tajriba orttirish.

202. Bir sinfda turli milat vakili bo’lgan bolalar o’qiydi. Bunday holatda o’qituvchi tarbiyaviy faoliyatini tashkil etishni qaysi usulidan foydalanadi?

JAVOB: tarbiyaviy ishlarni olib borishda o’quvchilarning jinsi, yoshi, madaniy va individual xususiyatlarini inobatga oladi.

203. O’qitish jarayonida egallanadigan bilim,ko’nikma,malakalar,kompetensiya va fikrlash usullari bu…

JAVOB: ta’lim

204. Ma’lum bir fanni nazariy o’zlashtirishni aks ettiradigan inson g’oyalari yig’indisi bu…

JAVOB: Bilim

205. Ta’limning quyidagi shakllari ko’rsatiladi.

1) Individual
2) Individual guruhli
3) Sinf-dars
4) Leksiya-seminar va sinfdan tashqari
5) Auditoriyadan tashqari
6) Maktabdan tashqari

ESLAB QOLISH KERAK!!!

206. O’quvchi darsga kech qolib uy vazifasini chala qilib kelar edi. O’qituvchi esa unga bosim o’tkaza boshlaydi. Natijada bolada qanday qobilyat pasayadi?

JAVOB: Intelektual qobilyat pasayadi.

207. O’qituvchi o’quvchilar bilan o’zaro to’g’ri muloqotni o’rnatish uchun o’quvchilarda o’ziga nisbatan xayrixohlik uyg’otdi. Shu vaziyatda qanday qobilyat bo’ladi

JAVOB: Kommunikativ qobilyat.

208. O’quvchilarga to’g’ri muomala qila olish bolalarga yaqinlasha olish ular bilan pedagogik nuqtai nazardan juda samarali munosabat o’rnata olish qobilyati qanday nomlanadi

JAVOB: Pedagogik nazokat.

209. 8-sinfga yangi sinf rahbari tayinlandi. Sinf rahbar o'quvchilar va ularning **ota-onalari bilan** alohida shug'ullanib, ularni **ta'lim jarayoniga jalb qildi.** Bu orqali o'qituvchining qanday mehnat faoliyati namoyon bo'lmoqda?

a) hamkasblar va ta’lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik
b) O‘zlashtirish baholari va qayta aloqani taqdim etish
c) ta’lim samaradorligini ta’minlash
d) tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish

METODIK TOMCHI

210. O'qituvchining muntazam malaka oshirish kurslarida o'qishi uning qanday mehnat faoliyatini rivojlantiradi?

a) O'z-o'zini rivojlantirish va kasbiy o'sish

211. Sinfda ikki o'quvchi janjallashib qoldi. O'qituvchi bu o'quvchilar bilan sug'ullanib, ularni murosaga keltirdi. Ushbu vaziyatda o'qituvchining qanday mehnat faoliyati namoyon bo'ldi?

a) tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish.

212. Intellektning xususiyatlarini moslang degan savol uchun moslikni eslab qoling.

1	Intellekt	Lotincha, anglash tushunish, egallash. Individdagi aqliy qobilyatlarni nisbatan mukammal tuzilishi
2	Chuqur idrok etish	Yangi bilimlarni o'zlashtirishda narsalar va hodisalar mohiyatiga chuqur kira bilish, sababini tushunish, ilmiy tafakkurga ega bo'lish qonunyatlari
3	Epchillik	Bir g'oyadan boshqasiga, shu jumladan o'zinikiga qarama-qarshi bo'lgan g'oyaga o'ta olish qobilyati
4	Tanqidiylik	Bilimlar va hodisalarni o'rganishda obyektiv baholash, farazlar va yechimlarda shubha uyg'otish istagi
5	Aqliy teranlik	Muammoni boshqa hodisalar bilan o'zaro aloqadorlikda idrok etish qobilyati
6	Tezlik	Muammoni hal qilish tezligi, kasbga oid g'oyalarni ishlab chiqish qobilyati
7	Originallik	Yangi ilmiy g'oyalarni yaratishga bo'lgan intilish
8	Tirishqoqlik	Doimo o'rganilayotgan muammoning eng yaxshi yechimini topsh ehtiyoji

212-2. Moslashtiring:

1) Originallik	a) Doimo o'rganilayotgan muammoning eng yaxshi yechimini topsh ehtiyoji
	b) Bir g'oyadan boshqasiga, shu jumladan o'zinikiga qarama-qarshi bo'lgan g'oyaga o'ta olish qobilyati
2) tirishqoqlik	c) Muammoni hal qilish tezligi, kasbga oid g'oyalarni ishlab chiqish qobilyati
	d) Yangi ilmiy g'oyalarni yaratishga bo'lgan intilish

JAVOB: 1-d, 2-a

213. Moslashtiring:

1) Aqliy teranlik	a) Muammoni boshqa hodisalar bilan o'zaro aloqadorlikda idrok etish qobilyati
	b) Bir g'oyadan boshqasiga, shu jumladan o'zinikiga qarama-qarshi bo'lgan g'oyaga o'ta olish qobilyati
2) tezlik	c) Muammoni hal qilish tezligi, kasbga oid g'oyalarni ishlab chiqish qobilyati
	d) Yangi ilmiy g'oyalarni yaratishga bo'lgan intilish

JAVOB: 1-a, 2-c

METODIK TOMCHI

214. EKSTRAVERT VA INTROVERT SHAXSLAR.

1) ekstravert	a) barcha ishlarda faol, jiddiy va vazmin, osoyishtalikka va tashqi ta'sirchanlikka moyil kishilardir.
	b) pedagogikada ekstravert tipdagi shaxslar dilkash insonlar sifatida e'tirof etilganlar
2) introvert	c) Ular faqat o'z ichki olamiga beriluvchan. atrofidagi odamlarga aralashmaydigan, o'z-o'zini nazorat qilishga, doimo ichki xavotirga moyil kishilardir

JAVOB: 1-a,b 2-c

215. O'quvchilarning ehtiyojlari va qiziqishlaridan kelib chiqib o'quv dasturini moslashtirish vazifalari qaysi mehnat harakati?
a) o'quv jarayonini rejalashtirish
b) ta'lim samaradorligini ta'minlash
c) o'zlashtirishni baholash va qayta aloqani taqdim etish
d) tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish

216. O'qituvchi darsga kirdi, bolalar xar xil beodoblik qildi, shunda ham o'qituvchi indamay o'tirib e'tibor qilmadi, vaziyatga beparvo bo'ldi.
Ushbu vaziyatda muloqotning qaysi turi namyon bo'lmoqda?
A) Demokratik
B) Liberal
C) Liberal-demokratik
D) Avtoritar

217. Nutqimizning sof, toza bo'lishiga xalaqit beradigan lingvistik birliklar savol bo'lib tushmoqda

Vulgar so'zlar	dag'al, haqorat so'z va iboralar.
Varvarizm	o'rinsiz qo'llangan chet so'z va so'z birikmalari.
Kanselarizm	rasmiy-idoraviy uslubga xos bo'lgan so'z va iboralar.
Parazit so'zlar	Nutqda odat tusiga kirib qolib, ko'p qaytariladigan so'z va birikmalar.
Dialektizm	shevaga xos so'z, ibora, grammatik shakllar, urg'u va talaffuz.

218. MOSLIKNI ESLAB QOLING. **QOBILAYATLAR**.

Muloqot qilish (kommunikativ) qobiliyati.	O'qituvchi o'quvchilar bilan dars va darsdan tashqari jarayonlarda, sinfda **ijobiy ruhiy iqlim yarata oladi.**
Voqealami oldindan ko'ra olish qobiliyati	Ushbu qobiliyat turi har bir o'qituvchining sergakligida, o'quvchilarning ruhiyatini, ichki dunyosini **ko'ra olishida namoyon bo'ladi.** Shunda o'qituvchi kim nimaga qodir ekanligini oldindan bashorat qila oladi.
Eshitish va his qilish qobiliyati	Bunday qobiliyatga ega bo'lgan insonlar musiqani sevishadi, ohangni **yaxshi his qilishadi**, deklamatsiya asosida proza va poeziyani yaxshi o'qishadi, **eshitgan** narsasini xotirada saqlaydi, **ayniqsa, she'r va qo'shiqlarni sevib tinglaydi.**
Kinestetik (teri-muskul) qobiliyat	O'qituvchining o 'z xatti harakatlarini muvofiqlashtirish qobiliyati, harakat ohangini his qilgan holda yo'naltiradi, vaqtni harakat sur'ati bilan his qiladi, o'zi uchun maishiy qulayliklarni yarata oladi, **hayot marhamatlaridan rohatlanishni biladi.**
Mantiqiy qobiliyat.	Falsafiy mulohazalar yuritishni, raqamlarni **matematikani, murakkab masalalarni hal qilishni sevadi, sababiyat va oqibat natijalarini tushunish** malakasiga ega, voqelikda asosiylikni ikkinchi darajalisidan ajrata oladi;

METODIK TOMCHI

Shaxsning ichki qobiliyati	**O'z-o 'zini mukammal bilishi**, **tushunishi va his qilish qobiliyati, erkin** shaxsda ichki qobiliyat mukammal rivojlanadi, irodasi mustahkam, qat'iyatli, har qanday vaziyatda o'z fikr mulohazasini erkin bayon eta oladi.

METODIK TOMCHI

219. Yosh o'qituvchi katta yoshdagi o'qituvchini darsini kuzatgani kirdi o'qituvchi ta'lim va tarbiya qonuniyatlarni metodlarni chuqur bilgan holda darsni zo' r o'tdi dars davomida **zamonaviy jahon andozalariga mos keladigan** texnologiyani ham o'z o'rnida qo'llaydi yosh o'qituvchi katta yoshdagi o'qituvchining qanday qobiliyatiga baho beradi

A. Konstruktiv qobilyat

B. Didaktik. qobilyat

C. Bilish qobilyat

D. Perseptiv qobilyat

220. STEAM ta'limi
JAVOB: Amaliy mashg'ulotlar yordamida ilmiy texnik bilimlarni real hayotda qo'llash tushuniladi.

221. Ta'lim oluvchining intellekti, bilish imkoniyatlarini, iqtidor va qobiliyatlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan jihat?
JAVOB: Aqliy tarbiya

222. Muomala madaniyatida **NIMA** aqldan kuch, tildan esa ixtiyor oladi.
So'zlar muallifi Aziz Yunusov.
JAVOB: SO'Z

223. "Men VIII "B " sinfga kirishga otlanayotgan vaqtimda ***o'qituvchilar xonasidayoq yuzimdagi tabassum, quvaman.*** *Sinfga kirishdan oldin ongli ravishda bir lahza to'xtab o'zim, to'g'rilab olaman, o'zim ga jiddiy, deyarli ifodasiz tus beraman O'quvchilar bilan kam, juda aniq, keskin gaplashaman.* ***Hech qanaqa hazilga yo'l qo'ymayman.*** *Dars berayotgan vaqtimda o'tirmayman, bolalar bilan rasm an xushm uom alada bo'lam an. Bunday marom, saqlash m enga oson emas, lekin shunga o 'rganganman, chunki hozirch bu sinfda o'zim ni boshqacha tutishim mumkin emas: sinf tez ta'sirlanuvchan, tezda "qirg'oqdan chiqib ketadi va yana qaytib oqimga tushishi qiyin ".*
F.Samuylenkovning "O'qituvchining mahorati va takti uning obro'sidir") kitobida keltiriladi.

TUSHGAN SAVOLNI MANA BU MAZMUNDA:
O'qituvchi o'qituvchilar xonasidan chiqishim bilan yuz ifodamni o'zgartiraman. Kulmayman . Sinfga kirishdan oldin eshik oldida bir to'xtab o'zimni to'g'irlab yuzimga jiddiy ammo e'tiborsiz tus beraman. Savol o'qtuvchi qanday o'quvchilarga darsga kiryapti?
A) Sinf o'quvchilari to'polonchi (shu mazmundagi javoblar tanlansin)
B) sinfda o'g'il bola ko'p yoki lavozimli insonlarni farzandi ta'lim oladi

Qolgan variantlari no'malum.

224. Qobiliyatga yaqinroq turadigan tushunchalar ko'nikma va malakalar haqida ma'lumotni bilib oling.

Malakalar	**o'qituvchining ongli faoliyatni bajarishi jarayonida hosil qilingan kasbiy intellektual faoiiyatning avtomatlashgan komponentlari yigindisi.**
Ko'nikmalar	**o'qituvchining kasbiy faoliyati jarayonida hosil qilingan tajriba va bilimlar asosida bajariladigan ishning mukammal usuli.**

225. O'qituvchining pedagogik jamoa va ota-onalar, mahalla ahli bilan bo'ladigan o'zaro muloqotida, ularning ruhiy **holatlarini tushunish va ularga hamdard bo'lish.** Muloqotga kirishishida pok ko'ngillilik. O'qituvchi bunda psixologik bilimlarga ega bo'lishi, **muomala madaniyatini** muntazam o'zida shakllantirib borishi qanday qobilyatga xos?
JAVOB: Kommunikativ qobilyat

226. ***Дикция?***
JAVOB: *сўзларнинг аниқ талаффуз қилиниши*

METODIK TOMCHI

227. **Тембр?**
JAVOB: (фр. "timbre" – "қўнғироқ", "белги", "тамға", "фарқловчи белги") – товушнинг товланиши (товуш рангдорлиги, ѐрқинлиги, юмшоқлиги ва алоҳидалиги)ни ифодаловчи хусусият

228. Tilning shirinligi ko'ngilga yoqimlidir, muloyimligi esa foydali, shirin so'z sof ko'ngillar uchun asal kabi totlidir. Alisher Navoiy. Yaxshilab ahamyat berish kerak shuni ichidan savol tushgan.

229. Ziddiyatlarni hal qilish sinfda muloqot qilish uchun ijobiy muhit yaratishda qo'llaniladigan faoliyatlarni belgilang.
1. Odob-axloq haqida davra suhbatlari uyushtirish
2. Do'stona muhitni qo'llab quvvatlash
3. Bolalarni maktabdan tashqari to'garaklarga yo'naltirish
4. Tarbiyaviy ishlarni olib borishda o'quvchilarning jinsi, yoshi, madaniy xususiyatlarini inobatga olish
5. O'quvchilarda bag'rikenglik, odob-axloq va hayotga tayyorgarlik bo'yicha ko'nikmalarni shakllantirish
JAVOB: 1,2,4,5

230. Ta'lim vositalariga kiruvchi javob variantlarini tanlang.
1. O'quv qo'llanmalari
2. Namoyishli qurilmalar
3. Texnik vositalar
4. O'qituvchining ish rejasi
5. Ko'rgazmali qurollar
6. O'quv ustaxonasi jixozlari
7. Darslik
Javob: 1,2,3,5,6,7

231. *Direktor o'quv ishlari bo'yicha o'rinbosari o'qituvchining darsiga tahliliga kirdi . Darsda o'qituvchi va o'quvchi orasidagi muhit yaxshi ekanligini, o'quvchilar kayfiyati yaxshi ekanligini darsda ijobiy muxit yaratilganligini ko'rdi va darsni baholadi.* **Ushbu holatda o'qituvchini qaysi tomondan baholandi?**
A) Psixologik
B) Metadologik
C) Pedagogik
D) Uslubiy

232. O'quvchilarga Ijtimoiy tarbiya berish pedagogning qaysi faoliyatiga mansub?
JAVOB: O'quv pedagogik faoliyat

233. Fanlararo kompetensiyalarni fanga singdirish,o'z fanini boshqa fanlar bilan o'zaro bog'lash o'qituvchilar kasbiy kompetensiyasining qaysi mehnat vazifasiga mansub ko'nikma hisoblanadi?
JAVOB: O'quv jarayonini rejalashtirish

234. Direktor majlis qildi xotira va qadrlash kuniga bayram tashkillashtirish uchun, **direktor faqat o'zini fikrini maqulladi xodimlarini eshitmadi,** xodimlarni kayfiyati tushib ketdi, bunda direktorga **qanday refleksiya kerak?**
A) ***Intellektual refleksiya (***Muammolarni fikrlash asosida ijobiy hal qilishni belgilaydi)
B) ***Shaxsiy refleksiya (***O'qituvchining nizoli (konfliktlar) pedagogik ziddiyatlardan janjalsiz chiqishni fikran izlanish asosida bartaraf qilishni ta'minlaydi)
C) ***Kommunikativ refleksiya (***Muloqot jarayonida sheriklarining o'zaro bir-birlarini tushunib munosabat qilishni ta'minlaydi)

METODIK TOMCHI

D) ***Kooperativ refleksiya*** **(**Jamoa a'zolarining birgalikdagi o'zaro muntazam mehnat faoliyatlarini muvofiqlashtirish bilan bog'liq bo'lgan faoliyat)

235. O'qituvchi dars davomida 4K usulidan nima maqsadda foydalanadi?
JAVOB: O'quvchilarning turli yo'nalishlarda fikrlash qobilyatini rivojlantirish uchun

236. O'qituvchi dars payti topshiriq berdi. O'quvchilar sinfda bahslashib, muzokaralar qilib topshiriqni bajarishdi. Ushbu vaziyatda nuqtning qanday turi namoyon bo'lmoqda?
A) polilog
B) dialog
C) monolog
D) triolog

237. Ma'naviy ma'rifiy ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari matabdagi òqituvchilarni yig'ib, 9-may -- Xotira kuniga tadbir òtkizishi kerakligini aytdi. **U hamma ustozlarning fikrini eshitib òtira olmadi.** Tadbirni òz rejasi bòyicha òtkizishini aytdi. Qarasa, ba'zi òqituvchilarning kayfiyati òzgardi. Ma'naviy ma'rifiy ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari keyingi safar **bunday holatga tushib qolmasligi uchun nima qiladi?**
Javoblarda: O'qituvchilar bilan hamkorlikda muloqot qiladi degan mazmunda

238. Oqituvchi natijalarni ko'rib darsni boshqacha otishni rejaladi... Bunda o'qituvchi qaysi vazifani bajardi
JAVOB: Dars rejasi va usullarini moslashtirishda tahlil natijalaridan foydalanish

239. O'qtuchining aql zakovati.... nimaada ifoda etiladi?
JAVOB: So'zda

240. Ta'lim amaliyotida "pedagogik texnologiya" tushunchasi necha darajada qo'llaniladi?
JAVOB: 3 ta

241. Muayyan hodisa yoki obyektga nisbatan munosabatning gavda, qo'l va oyoq harakatlari yordamida ifodalanishi?
JAVOB: jest

242. Fasiliteytor bu?
JAVOB: O'qitish metodlari bo'yicha maslahatchi

243. Shular tushdi?

- *o'quv kurslari dizayneri* – o'quv kurslarining yaratuvchisi;
- *fasiliteytor* – o'qitish metodlari bo'yicha maslahatchi;
- *tyutor*–o'quv kurslarini interfaol taqdim etish bo'yicha mutaxassis;
- *invigilator* – ta'lim natijalarini nazorat qilish usullari bo'yicha mutaxassis bo'lishni talab etmoqda.

Zamonaviy texnologiyalar, masofaviy oliy pedagogik ta'limni yangicha tashkil qilinishiga zamin yaratadi. Bunday ta'limda o'qituvchilar kompyuter dasturchilari va mutaxassislari yordamida o'qituvchilarning yangicha malaka oshirish kurslarini tashkil etish talab qilinadi. Masofaviy o'qitish kurslarini yaratishda dastlab:

METODIK TOMCHI

244. Rivojlanishda jismoniy yoki psixik kamchilikka ega, maxsus, individual tarbiyalash va o‘qitish metodlariga asoslangan, salomatlik imkoniyatlari cheklangan bolaning individualligi hamda shaxsini rivojlantirish jarayonini boshqarish mohiyati, qonuniyatlarini o‘rganuvchi fan sanaladi.
JAVOB: Defektologiya

245. O'qituvchi vazifa berdi o'zi nazorat qilib jarayoniga aralashmadi oqituvchi qanday vazifani bajaradi.
JAVOB: Fusilator